

นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย
ด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ
(ฉบับทบทวน)

ประกาศกองทัพอเรือ

เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพอเรือ
(ฉบับทบทวน)

ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ.๒๕๔๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เพื่อให้การดำเนินการใด ๆ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์กับหน่วยงานของรัฐ หรือโดยหน่วยงานของรัฐมีความมั่นคง ปลอดภัย และเชื่อถือได้ นั้น กองทัพอเรือจึงได้จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพอเรือ และได้ดำเนินการทบทวนนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพอเรือฉบับเดิม เพื่อให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพอเรือในปัจจุบัน โดยมีความมุ่งหมายให้กำลังพลที่ใช้งานระบบสารสนเทศ รวมทั้งหน่วยที่มีระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบรับทราบและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป โดยมีนโยบายสำคัญดังนี้

๑. นโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพอเรือ ประกอบด้วย

๑.๑ การเข้าถึงและการควบคุมการใช้งานระบบสารสนเทศ เพื่อควบคุมการเข้าถึงและการใช้งานระบบสารสนเทศของกำลังพล มีเนื้อหาครอบคลุมใน ๔ เรื่อง ได้แก่

๑.๑.๑ การเข้าถึงระบบสารสนเทศ เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ รวมทั้งควบคุมการเข้าถึงตามสิทธิและหน้าที่ตามความจำเป็นของภาระงานของแต่ละบุคคล

๑.๑.๒ การเข้าถึงระบบเครือข่าย เพื่อให้การใช้งานระบบเครือข่ายมีความปลอดภัย และสามารถเข้าใช้งานได้อย่างทั่วถึง

๑.๑.๓ การเข้าถึงระบบปฏิบัติการ เพื่อให้ระบบปฏิบัติการที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ของกองทัพอเรือสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่องและปลอดภัย

๑.๑.๔ การเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ เพื่อควบคุมการติดตั้งและใช้งานโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ

๑.๒ การจัดให้มีระบบสารสนเทศและระบบสำรองของสารสนเทศ ซึ่งอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถใช้งานสารสนเทศได้ตามปกติอย่างต่อเนื่อง

๑.๓ การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ

๒. การปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนด ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพอเรือที่ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศ ทั้งนี้แนวปฏิบัติดังกล่าว เป็นการกำหนดข้อปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพอเรือ ประกอบด้วยกระบวนการดังนี้

๒.๑ กรรมการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศทหารเรือ จัดทำข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ

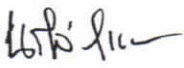
๒.๒ ประกาศนโยบายและข้อปฏิบัติดังกล่าวให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดทราบ เพื่อให้สามารถเข้าถึง เข้าใจ และปฏิบัติตามนโยบายและข้อปฏิบัติได้

๒.๓ เจ้ากรมการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศทหารเรือ ในฐานะผู้อำนวยการรักษาความปลอดภัยระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ เป็นผู้รับผิดชอบความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ ในภาพรวม

๒.๔ ให้ทบพวนปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือทุก ๒ ปี

ผู้บัญชาการทหารเรือในฐานะผู้บริหารสูงสุดของกองทัพเรือ (CEO) มีความรับผิดชอบต่อความเสี่ยง ความเสียหายและอันตรายที่เกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ จึงให้กำลังพลทุกนายรับทราบ และปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ (ฉบับทบพวน) ซึ่งเป็นเอกสารแนบท้ายประกาศนี้อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้หากเกิดกรณีระบบสารสนเทศหรือข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหาย หรืออันตรายใด ๆ อันเนื่องมาจากความบกพร่อง ละเลย หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัตินี้ ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสี่ยง ความเสียหาย หรืออันตรายที่เกิดขึ้น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๑

พลเรือเอก
(นริส ประทุมสุวรรณ)
ผู้บัญชาการทหารเรือ

สำเนาถูกต้อง
น.อ.หญิง
(สุพัฒนา ฉายะจินดา)
ผอ.กสบ.สบ.ทร.
๒๗ พ.ค.๖๑

คำนำ

ปัจจุบันระบบสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญที่เข้ามาอำนวยความสะดวก และสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรุงเทพมหานคร ส่งผลทำให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารมีความรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยที่มีการเชื่อมต่อในเครือข่ายสาธารณะ อย่างไรก็ตามแม้ว่าระบบเครือข่ายดังกล่าวจะมีประโยชน์ และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน แต่ในขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงสูงและก่อให้เกิดภัยอันตราย หรือสร้างความเสียหายต่อการปฏิบัติราชการได้เช่นกัน เพราะการใช้งานระบบสารสนเทศเปรียบเสมือนการเปิดประตูเพื่อติดต่อกับโลกภายนอก ทำให้มีโอกาสดูถูกดูแคล์ได้มากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ได้หลากหลายรูปแบบ เช่น โปรแกรมประสงค์ร้าย หรือการโจมตีทางระบบเครือข่าย เพื่อก่อวินาศกรรมให้ระบบไม่สามารถใช้งานได้ รวมถึงการขโมยข้อมูลหรือความลับทางราชการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการสร้างความเสียหายเป็นอย่างมาก และยังทำให้สูญเสียชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร ดังนั้นผู้ใช้งาน และผู้ดูแลระบบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรุงเทพมหานครจำเป็นต้องตระหนักรู้ และให้ความสำคัญในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เพื่อให้ระบบสารสนเทศของกรุงเทพมหานคร สามารถดำเนินการหรือให้บริการต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง มีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้

กรุงเทพมหานคร ได้จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกรุงเทพมหานครฉบับนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้ใช้งาน และผู้ดูแลระบบสารสนเทศ ตลอดจนผู้บังคับบัญชาของหน่วยต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครรับทราบ และยึดถือปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนดอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การดำเนินงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรุงเทพมหานครมีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้และเป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องต่อไป

สารบัญ

หน้า

คำนำ

นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ

๑

- หลักการและเหตุผล

๑

- วัตถุประสงค์

๑

- องค์กรประกอบ

๑

คำนิยาม

๓

นโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ

๖

- การเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานสารสนเทศ

๖

- ระบบสารสนเทศและระบบสำรองของสารสนเทศ

๖

- การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ

๗

กระบวนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ

๘

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ

๙

- ข้อกำหนดการเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ (Access control)

๙

- ข้อกำหนดการใช้งานตามภารกิจเพื่อควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ

๑๒

(Business requirements for access control)

- การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (User access management)

๑๕

- การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (User responsibilities)

๑๗

- การควบคุมการเข้าถึงเครือข่าย (Network access control)

๑๘

- การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operating system access control)

๒๒

- การควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ

๒๕

(Application and information access control)

- การจัดทำระบบสำรองสำหรับระบบสารสนเทศ

๒๗

- การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ

๒๙

- การกำหนดความรับผิดชอบกรณีระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลสารสนเทศ

๓๐

เกิดความเสียหายหรืออันตรายใด ๆ

สรุป

๓๒

นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๔๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เพื่อให้การดำเนินธุรกรรมด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้ โดยในส่วนของกองทัพเรือมีระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยระบบสารสนเทศ พ.ศ.๒๕๕๔ ซึ่งเป็นแนวทางและมาตรการในการป้องกันระบบสารสนเทศของกองทัพเรือในระดับหนึ่งแล้ว แต่เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และความมั่นคงปลอดภัยในการใช้งานระบบสารสนเทศและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกองทัพเรือเพิ่มขึ้น ตามแนวทางที่พระราชกฤษฎีกากำหนด กองทัพเรือจึงได้จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือขึ้น โดยมุ่งเน้นในรายละเอียดและข้อปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้กำลังพลที่ใช้งานระบบสารสนเทศ รวมทั้งหน่วยที่มีระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบรับทราบ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

การที่กองทัพเรือได้จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือฉบับนี้ขึ้น มีวัตถุประสงค์ดังนี้

๒.๑ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและมีความมั่นคงปลอดภัยในการใช้งานระบบสารสนเทศและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกองทัพเรือ

๒.๒ เพื่อกำหนดแนวทางและวิธีการปฏิบัติให้กำลังพล และบุคคลที่ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศ รวมทั้งการยืนยันตัวบุคคลการเข้าถึงและการควบคุมการใช้งานระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ

๒.๓ เพื่อให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถใช้งานได้ตามปกติต่อเนื่องเหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งานตามภารกิจ

๒.๔ เพื่อให้กองทัพเรือมีนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศที่สอดคล้องตามแนวทางของกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ เพื่อให้มีการสำรองข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ และมีแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และสามารถกู้ระบบกลับคืนมาได้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

๒.๖ เพื่อให้มีการตรวจสอบ และประเมินความเสี่ยงในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและระบบสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ

๒.๗ เพื่อสร้างความตระหนัก และส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และให้การอบรมเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศให้แก่กำลังพลของกองทัพเรือ

๒.๘ เพื่อเป็นกรอบ และแนวทางการปรับปรุงพัฒนาระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ ยกระดับมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไปสู่สากล

๓. องค์ประกอบ

สาระสำคัญของนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ ประกอบด้วย ๔ ส่วน ได้แก่

๓.๑ คำนิยาม

๓.๒ นโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ

- (๑) การเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานสารสนเทศ
- (๒) ระบบสารสนเทศและระบบสำรองของสารสนเทศ
- (๓) การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ

๓.๓ กระบวนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ

๓.๔ แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ

- (๑) ข้อกำหนดการเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ (Access control)
- (๒) ข้อกำหนดการใช้งานตามภารกิจเพื่อควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ (Business requirements for access control)
- (๓) การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (User access management)
- (๔) การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (User responsibilities)
- (๕) การควบคุมการเข้าถึงเครือข่าย (Network access control)
- (๖) การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operating system access control)
- (๗) การควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ (Application and information access control)
- (๘) การจัดทำระบบสำรองสำหรับระบบสารสนเทศ
- (๙) การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ
- (๑๐) การกำหนดความรับผิดชอบกรณีระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหายหรืออันตรายใด ๆ

คำนิยาม

คำนิยามที่ใช้ในนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือประกอบด้วย

๑. “**ระบบสารสนเทศ**” หมายความว่า ระบบจัดการข้อมูลที่น่าเอาเทคโนโลยีของระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีของระบบสื่อสารมาช่วยในการสร้างสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผน การบริหาร การพัฒนา และควบคุม ซึ่งประกอบด้วย ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย และสารสนเทศ

๒. “**ระบบคอมพิวเตอร์**” หมายความว่า อุปกรณ์ หรือชุดอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมการทำงานเข้าด้วยกัน โดยมีการกำหนดคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด และแนวทางปฏิบัติงานให้อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (server) และเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย (client)

๓. “**ระบบเครือข่าย**” หมายความว่า ชุดอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือช่องทางที่สามารถใช้ในการติดต่อสื่อสารหรือการรับ-ส่งข้อมูลของกองทัพเรือ ซึ่งแบ่งเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

๓.๑ Backbone เป็นเครือข่ายที่เชื่อมต่อระดับพื้นที่หลักและพื้นที่ย่อย

๓.๒ Distribute เป็นเครือข่ายที่เชื่อมต่อระหว่าง Backbone กับอาคาร

๓.๓ Access เป็นเครือข่ายที่เชื่อมต่อภายในอาคารหรือเรือ

๔. “**สารสนเทศ**” หมายความว่า ข้อเท็จจริงที่ได้จากข้อมูลนำมาผ่านการประมวลผล การจัดระเบียบให้ข้อมูล ซึ่งอยู่ในรูปของตัวเลข ข้อความ หรือภาพกราฟิก ให้เป็นระบบที่ผู้ใช้งานสามารถเข้าใจได้ง่าย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร การวางแผน การตัดสินใจ และอื่น ๆ

๕. “**พื้นที่ใช้งานระบบสารสนเทศ**” หมายความว่า พื้นที่ที่ใช้ติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย หรือระบบสารสนเทศอื่น ๆ หรือพื้นที่เตรียมข้อมูล เก็บอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ พื้นที่ที่เป็นห้องทำงานของบุคลากรทางคอมพิวเตอร์ รวมทั้งพื้นที่โต๊ะทำงานที่มีคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลติดตั้งประจำโต๊ะทำงาน

๖. “**ผู้บังคับบัญชา**” หมายความว่า ผู้ที่มีอำนาจและหน้าที่ในการปกครองบังคับบัญชาหน่วยระดับหน่วยขึ้นตรงของกองทัพเรือหรือเทียบเท่า และหน่วยเฉพาะกิจกองทัพเรือ รวมทั้งคณะกรรมการที่กองทัพเรือแต่งตั้งเป็นการถาวรที่มีพื้นที่การใช้งานระบบสารสนเทศ

๗. “**ผู้บริหารสูงสุด**” หมายความว่า ผู้ที่มีอำนาจและหน้าที่ในการปกครองบังคับบัญชาสูงสุดของกองทัพเรือ

๘. “**ผู้ใช้งาน**” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกองทัพเรือ รวมถึงบุคคลภายนอกที่เข้ามาดำเนินการเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของกองทัพเรือที่ได้รับอนุญาตให้สามารถเข้าใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๙. “**ผู้ดูแลระบบ**” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บังคับบัญชา ให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการติดตั้ง ถอดถอน ควบคุม กำกับ ดูแล บำรุงรักษา ระบบสารสนเทศของหน่วยนั้น ๆ

๑๐. “**ผู้ดูแลเครือข่าย**” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้ง ให้มีหน้าที่รับผิดชอบให้เป็นผู้ดูแลเครือข่ายของหน่วยนั้น ๆ

๑๑. “**ผู้ดูแลฐานข้อมูล**” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บังคับบัญชา ให้มีหน้าที่รับผิดชอบให้เป็นผู้ดูแลฐานข้อมูล

๑๒. “สิทธิของผู้ใช้งาน” หมายความว่า สิทธิทั่วไป สิทธิจำเพาะ สิทธิพิเศษ และสิทธิอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ หรือเพื่อการเข้าถึงเข้าใช้สารสนเทศและสินทรัพย์สารสนเทศ

๑๓. “สินทรัพย์” หมายความว่า ข้อมูล ระบบข้อมูล และทรัพย์สินด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และหมายรวมถึงสิ่งใดก็ตามที่มีคุณค่าในระบบสารสนเทศ

๑๔. “การเข้าถึงการใช้งานสารสนเทศ” หมายความว่า ความสามารถในการเข้าไปใช้งานสารสนเทศ ด้วยวิธีการอ่าน ทำ สร้าง แก้ไข ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ล่วงรู้ด้วยประการใด ๆ สำหรับข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ สารสนเทศ ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบสารสนเทศ ทั้งโดยการเข้าถึงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และวิธีการทางกายภาพ

๑๕. “การควบคุมการใช้งานสารสนเทศ” หมายความว่า การอนุญาตการกำหนดสิทธิ หรือการมอบอำนาจให้ผู้ใช้งานเข้าถึง หรือใช้งานเครือข่ายหรือระบบสารสนเทศ ทั้งทางอิเล็กทรอนิกส์และทางกายภาพ รวมทั้งการอนุญาตดังกล่าวสำหรับบุคคลภายนอก รวมทั้งการกำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าถึงโดยมิชอบเอาไว้ด้วยก็ได้

๑๖. “จดหมายอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ระบบที่บุคคลใช้ในการรับส่งข้อความระหว่างกัน โดยผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงถึงกัน ข้อมูลที่ส่งจะเป็นได้ทั้งตัวอักษร ภาพถ่ายภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียงที่ผู้ส่งสามารถส่งข่าวสารไปยังผู้รับคนเดียว หรือหลายคนก็ได้

๑๗. “บัญชีผู้ใช้งาน” หมายความว่า รายชื่อผู้มีสิทธิใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์หรือใช้บริการในระบบเครือข่ายของหน่วย

๑๘. “รหัสผ่าน” หมายความว่า ตัวอักษร หรืออักขระ หรือตัวเลข ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบยืนยันตัวบุคคล เพื่อควบคุมการเข้าถึงข้อมูล และระบบข้อมูลในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑๙. “การพิสูจน์ยืนยันตัวตน” หมายความว่า ขั้นตอนการรักษาความปลอดภัยในการเข้าใช้ระบบเป็นขั้นตอนในการพิสูจน์ตัวตนของผู้ใช้งาน ทั่วไปแล้วจะเป็นการพิสูจน์โดยใช้ชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password)

๒๐. “โปรแกรมประสงค์ร้าย” หมายความว่า โปรแกรมคอมพิวเตอร์ชุดคำสั่ง และหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ที่ได้รับการออกแบบขึ้นมาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อก่อวินหรือสร้างความเสียหาย ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบเครือข่าย

๒๑. “สื่อบันทึกข้อมูล” หมายความว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการบันทึกหรือจัดเก็บข้อมูลที่สามารถพกพาได้

๒๒. “ไฟร์วอลล์” หมายความว่า เทคโนโลยีป้องกันการบุกรุกจากบุคคลภายนอก เพื่อไม่ให้ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้ามาใช้ข้อมูลและทรัพยากรในเครือข่าย โดยใช้ทั้งฮาร์ดแวร์ และหรือซอฟต์แวร์ในการรักษาความปลอดภัย

๒๓. “ความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ” หมายความว่า การรักษาไว้ซึ่งความปลอดภัยในบริบทของการรักษาความลับ (Confidentiality) ความเชื่อถือได้ (Integrity) และความพร้อมใช้งาน (Availability) ของข้อมูลสำหรับระบบสารสนเทศ

๒๔. “เหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัย” หมายความว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศของหน่วย หรือเหตุการณ์ที่สงสัยว่าจะเป็นจุดอ่อน ซึ่งมีผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัย

ด้านสารสนเทศโดยผลที่เกิดขึ้น อันส่งผลให้เกิดการหยุดชะงักต่อกระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานสำคัญ การละเมิดต่อกฎหมายระเบียบข้อบังคับหรือข้อกำหนดต่าง ๆ การทำให้ภาพลักษณ์และชื่อเสียงเสื่อมเสีย

๒๕. “สถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่ไม่พึงประสงค์หรือไม่อาจคาดคิด” หมายความว่า เหตุบกพร่อง หรือเหตุละเมิดด้านความมั่นคงปลอดภัย ซึ่งทำให้ระบบสารสนเทศสูญเสียการปฏิบัติงาน รวมถึงการให้บริการต่าง ๆ แต่เพียงบางส่วนหรือทั้งหมด จากการถูกบุกรุกหรือโจมตีทางช่องโหว่ และความมั่นคง ปลอดภัยถูกคุกคามจากภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ

๒๖. “ระบบปฏิบัติการ” หมายความว่า ชุดโปรแกรมที่ทำหน้าที่ในการควบคุม ดูแล การดำเนินการต่าง ๆ ของระบบคอมพิวเตอร์ ประสานการทำงานระหว่างทรัพยากรต่าง ๆ ในระบบทั้ง ในส่วนที่เป็นซอฟต์แวร์ และส่วนที่เป็นฮาร์ดแวร์ให้สามารถดำเนินการทำงานร่วมกันได้อย่างเหมาะสม

๒๗. “โปรแกรมประยุกต์” หมายความว่า โปรแกรมที่มีความสามารถจัดการกับงานเฉพาะด้าน อย่างจำเพาะเจาะจง

๒๘. “ผู้ตรวจสอบ” หมายความว่า ผู้ที่ตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับ ระบบสารสนเทศ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการรักษาความปลอดภัยสารสนเทศของกองทัพเรือ

นโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ

กองทัพเรือได้กำหนดนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ รวมทั้งใช้เป็นกรอบสำหรับการกำหนดแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ ซึ่งผู้ใช้งาน ผู้ดูแลระบบสารสนเทศ และผู้บังคับบัญชาของหน่วยต่าง ๆ ต้องรับทราบและยึดถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพเรือ มีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้ และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือมีดังนี้

๑. การเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานสารสนเทศ

การเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานสารสนเทศ เพื่อจัดการการเข้าถึง และการใช้งานสารสนเทศของกำลังพลของกองทัพเรือ ให้เป็นไปด้วยความปลอดภัย สอดคล้อง และเหมาะสมตามความจำเป็นของภารกิจ ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ การเข้าถึงระบบสารสนเทศจะต้องปฏิบัติตามระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยด้านสารสนเทศ พ.ศ.๒๕๕๔ และหรือที่มีการเปลี่ยนแปลง แก้ไขเพิ่มเติมภายหลัง โดยให้ความสำคัญในเรื่องการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับตัวบุคคล อาคาร สถานที่ และพื้นที่ใช้งานระบบสารสนเทศอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ การเข้าถึงระบบสารสนเทศจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ที่มิอำนาจ โดยคำนึงถึงความจำเป็นตามหน้าที่ภาระงาน และต้องดำเนินการตรวจสอบ ทบทวนสิทธิการเข้าถึงระบบสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ระบบสารสนเทศที่มีชั้นความลับ ต้องมีปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ หรือระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการหรือระเบียบอื่นใดที่กำหนดเป็นอย่างอื่น ตลอดจนต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่กำลังพล ให้มีความตระหนักรู้ถึง การรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ รวมทั้งต้องกำหนดบทลงโทษหากมีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามที่กำหนด

๑.๒ การเข้าถึงระบบเครือข่าย ต้องจัดการการเข้าถึงระบบเครือข่ายให้สามารถเข้าใช้งานได้อย่างทั่วถึง สอดคล้อง และเหมาะสมกับความต้องการใช้งานตามภารกิจของผู้ใช้งาน รวมทั้งเป็นไปตามสิทธิที่ได้รับ รวมทั้งต้องบันทึกข้อมูลการเข้าใช้งานระบบเครือข่าย เพื่อใช้ในการยืนยันตัวผู้ใช้งาน และการตรวจสอบภายหลัง ตลอดจนต้องดำเนินการป้องกันการบุกรุก การเชื่อมต่อทางเครือข่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต รวมทั้งควบคุมการเข้าถึงพอร์ต สำหรับการตรวจสอบเครือข่าย และการปรับแต่งค่าของระบบต่าง ๆ

๑.๓ การเข้าถึงระบบปฏิบัติการจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ที่มิอำนาจ โดยต้องควบคุมการเข้าถึง และใช้งานระบบปฏิบัติการให้เป็นไปตามสิทธิและความจำเป็น รวมทั้งต้องบันทึกเข้าถึง และใช้งานระบบปฏิบัติการเพื่อการตรวจสอบภายหลัง ตลอดจนต้องควบคุมการใช้งานโปรแกรมมัลแวร์ประโชชน์ ที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยของระบบปฏิบัติการ

๑.๔ การใช้งานระบบสารสนเทศ จากโปรแกรมประยุกต์ หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และสื่อสารเคลื่อนที่จากภายนอก ต้องได้รับการอนุญาตจากผู้ที่มิอำนาจ และต้องมีการควบคุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ

๒. ระบบสารสนเทศและระบบสำรองของสารสนเทศ

หน่วยที่มีระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบ ต้องดูแลระบบสารสนเทศให้มีความพร้อมใช้งานอยู่เสมอ รวมทั้งต้องจัดให้มีระบบสำรองของสารสนเทศ และต้องสำรองข้อมูลที่มีความสำคัญสำหรับปฏิบัติงาน

อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งให้จัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน (Contingency Plan) ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่ส่งผลทำให้ระบบสารสนเทศไม่สามารถใช้งานได้ รวมทั้งให้มีการทดสอบ และทบทวนแผนดังกล่าว

๓. การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ

หน่วยที่มีระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบ ต้องตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยง ต้องดำเนินการโดยผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการรักษาความปลอดภัยสารสนเทศของกองทัพเรือ

กระบวนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ

เพื่อให้การนำนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน จึงได้จัดทำข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือซึ่งได้กำหนดความรับผิดชอบของหน่วยและผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติดังนี้

๑. หน่วยที่มีระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบ ต้องให้ความสำคัญและปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรืออย่างเคร่งครัด โดยผู้บังคับบัญชาต้องกำกับดูแล และควบคุมการใช้งานระบบสารสนเทศให้เป็นไปตามที่กำหนด

๒. ความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือในส่วนของการล้มเหลว มีดังต่อไปนี้

๒.๑ ผู้ใช้งานต้องรับผิดชอบดังนี้

๒.๑.๑ ต้องปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรืออย่างเคร่งครัด และต้องไม่ละเลยต่อหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง

๒.๑.๒ ไม่เข้าถึง เปิดเผย เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือทำลายโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ

๒.๑.๓ ไม่รบกวน หรือแทรกแซงการสื่อสารในเครือข่ายสารสนเทศของกองทัพเรือ

๒.๑.๔ รายงานเหตุการณ์ความเสี่ยง จุดอ่อน หรือเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่พบไปยังผู้บังคับบัญชา และผู้ดูแลระบบโดยเร็วที่สุด

๒.๒ กรณีที่ระบบสารสนเทศหรือข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหายหรืออันตรายใด ๆ อันเนื่องมาจากความบกพร่องละเอียดหรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยปฏิบัติดังนี้

๒.๒.๑ ให้แจ้งรายงานการละเมิดตามสายการบังคับบัญชาให้หน่วยเหนือ และหน่วยที่เกี่ยวข้องทราบ

๒.๒.๒ สั่งการสอบสวนหาตัวผู้กระทำผิด และผู้รับผิดชอบโดยเร็วที่สุด

๒.๒.๓ พิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องและป้องกันมิให้เหตุการณ์เกิดขึ้นซ้ำอีก

๒.๒.๔ ในกรณีที่การละเมิดการรักษาความปลอดภัยเกิดผลกระทบกระเทือนเสียหายอย่างร้ายแรง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนงาน และวิธีปฏิบัติหากจำเป็นให้รายงานหน่วยเหนือได้ตามความเหมาะสม

๒.๓ หน่วยที่มีระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบ เมื่อได้รับแจ้งว่าได้เกิดการละเมิดการรักษาความปลอดภัยให้ดำเนินการดังนี้

๒.๓.๑ พิจารณาว่าข้อมูลสารสนเทศ เอกสาร กรรมวิธีข้อมูลต่าง ๆ ประมวลลับ หรือรหัสผ่านที่จำเป็น ในการใช้เครือข่ายสื่อสารข้อมูลสารสนเทศได้รับผลกระทบกระเทือนหรือเกิดเสียหายหรือไม่อย่างไร

๒.๓.๒ ขจัดความเสียหายที่เกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นจากการละเมิดโดยทันที โดยต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนงาน และวิธีปฏิบัติพร้อมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควร

๓. เจ้ากรมการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศทหารเรือ ในฐานะผู้อำนวยการรักษาความปลอดภัยระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ ตามระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยด้านสารสนเทศเป็นผู้รับผิดชอบความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศในภาพรวมของกองทัพเรือ ทั้งนี้ให้ดำเนินการทบทวนปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือทุก ๆ ๒ ปี เพื่อให้มีความทันสมัยอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ เพื่อให้ระบบสารสนเทศของกองทัพเรือมีความมั่นคงปลอดภัย โดยแนวปฏิบัติมีดังต่อไปนี้

๑. ข้อกำหนดการเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ (Access control)

ข้อกำหนดการเข้าถึงและควบคุมการใช้งานระบบสารสนเทศของหน่วย มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ ระบบเครือข่ายสารสนเทศ ระบบปฏิบัติการ โปรแกรมประยุกต์ และการใช้งานสารสนเทศ ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และเหมาะสมตามความจำเป็นต่อภารกิจหน้าที่ของผู้ใช้งาน รวมทั้งสามารถตรวจสอบการใช้งานได้ภายหลัง โดยมีข้อกำหนดดังนี้

๑.๑ การกำหนดแนวทางในการจัดหมวดหมู่ข้อมูลชั้นความลับ ระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยพิจารณาจากความเสียหายต่อความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งรัฐ และจัดแบ่งลำดับชั้นความลับเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑.๑.๑ ลับที่สุด (Top Secret)

๑.๑.๒ ลับมาก (Secret)

๑.๑.๓ ลับ (Confidential)

๑.๒ การเข้าถึงระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ โดยทั่วไป ผู้ใช้งานจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ดูแลระบบให้เข้าถึงระบบสารสนเทศตามความจำเป็นต่อภารกิจหน้าที่ของผู้ใช้งานนั้น ๆ ทั้งนี้ ผู้ดูแลระบบมีหน้าที่ในการตรวจสอบการอนุมัติ และกำหนดสิทธิ์ในการผ่านเข้าสู่ระบบของผู้ใช้งาน โดยการขออนุญาตเข้าระบบงานนั้นจะต้องมีการทำเป็นบันทึกและกรอกแบบเอกสารที่กำหนด เพื่อขอสิทธิ์ในการเข้าสู่ระบบเฉพาะในส่วนที่จำเป็น โดยคำนึงถึงประเภทข้อมูลและชั้นความลับ และให้มีการลงนามอนุมัติเอกสารดังกล่าวจากผู้บังคับบัญชาเพื่อการจัดเก็บไว้เป็นหลักฐาน โดยผู้ดูแลระบบจะอนุญาตให้ผู้ใช้งานเข้าสู่ระบบ เฉพาะในส่วนที่จำเป็นต้องรู้ตามหน้าที่งานเท่านั้น เนื่องจากการให้สิทธิ์เกินความจำเป็นในการใช้งานจะนำไปสู่ความเสี่ยงในการใช้งานเกินอำนาจหน้าที่ ดังนั้นการกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงระบบงานต้องกำหนดตามความจำเป็นขั้นต่ำเท่านั้น ทั้งนี้ การจัดจัดการการเข้าถึงและควบคุมการใช้งานระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ กำหนดเป็นมาตรการ ๓ ด้าน ดังนี้

๑.๒.๑ ด้านการเข้าถึงระบบเครือข่ายสารสนเทศ เครือข่ายในระดับ Backbone และ Distribute กำหนดชั้นความลับเป็น “ลับมาก – ลับที่สุด” ผู้ใช้งานจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ดูแลเครือข่ายที่ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศของกองทัพเรือแต่งตั้งเท่านั้น เครือข่ายในระดับ Access กำหนดชั้นความลับเป็น “ลับ” ผู้ใช้งานจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ดูแลเครือข่ายตามสิทธิ์ และความจำเป็นในการเข้าถึงเครือข่ายก่อนที่จะเข้าใช้งาน โดยผู้ดูแลเครือข่ายมีหน้าที่ตรวจสอบ การอนุมัติและกำหนดการอนุญาตในการผ่านเข้าสู่เครือข่ายตามสิทธิ์และความจำเป็นในการปฏิบัติงานเท่านั้น

๑.๒.๒ ด้านการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ ผู้ใช้งานจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้รับผิดชอบระบบปฏิบัติการ ซึ่งเป็นสินทรัพย์ของกองทัพเรือ จึงจะสามารถเข้าถึงการใช้งานได้ โดยผู้รับผิดชอบระบบปฏิบัติการ มีหน้าที่

ตรวจสอบสิทธิอนุญาตให้เข้าใช้งานระบบปฏิบัติการของผู้ใช้งาน และควบคุมการใช้งานให้เป็นไปตามสิทธิ์และความจำเป็นในการใช้งาน รวมถึงบันทึกการใช้งานของผู้ใช้งาน

๑.๒.๓ ด้านการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์ กองทัพเรือจะจัดการกำหนดชั้นความลับโปรแกรมประยุกต์ตามข้อ ๗.๑.๑ ผู้ใช้งานต้องได้รับอนุญาตจากผู้รับผิดชอบโปรแกรมประยุกต์ ซึ่งเป็นสิทธิ์ของกองทัพเรือ จึงจะสามารถเข้าถึงการใช้งานได้ โดยผู้รับผิดชอบโปรแกรมประยุกต์ มีหน้าที่ตรวจสอบสิทธิอนุญาตให้เข้าใช้งานโปรแกรมประยุกต์ของผู้ใช้งาน และควบคุมการใช้งานให้เป็นไปตามสิทธิ์และความจำเป็นในการใช้งาน รวมถึงการบันทึกการใช้งานของผู้ใช้งาน ตลอดจนการเฝ้าระวังการใช้งานไม่ให้ผู้ใช้งานล่วงละเมิดความปลอดภัย ล่วงละเมิดสิทธิ์การใช้งาน รวมถึงล่วงละเมิดสิทธิ์ของผู้ใช้งานอื่น ๆ อีกด้วยการกำหนดช่วงเวลาและช่องทางการเข้าถึงสารสนเทศดังนี้

- ระบบงานบริการ e-Service (Front Office) สำหรับผู้ใช้งานทั่วไป สามารถเข้าถึงได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยผ่านระบบ Internet

- ระบบงานภายในกองทัพเรือ (Back Office) สำหรับใช้งานได้เฉพาะข้าราชการของกองทัพเรือ ตามสิทธิ์ที่ได้รับอนุญาต โดยสามารถใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชม. โดยผ่านระบบ Intranet

๑.๓ ผู้ดูแลฐานข้อมูล ต้องกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้งาน โดยต้องจำแนกสิทธิการเข้าถึงข้อมูลในแต่ละประเภทของผู้ใช้งาน อันได้แก่ การอ่านอย่างเดียว การสร้างข้อมูล การป้อนข้อมูล การแก้ไขข้อมูล การอนุมัติ ข้อมูลไม่มีสิทธิ์เข้าถึง โดยพิจารณาตามความจำเป็นต่อการใช้งานตามภารกิจหน้าที่ของผู้ใช้งานนั้น ๆ รวมทั้งต้องดำเนินการทบทวนสิทธิเมื่อมีการเปลี่ยนตำแหน่ง เปลี่ยนต้นสังกัด การลาออกจากราชการ รวมทั้งการเกษียณอายุ เพื่อให้สอดคล้องกับความจำเป็น หรือระดับสิทธิ์ที่ได้รับหากหมดความจำเป็นในการใช้งาน ผู้ดูแลฐานข้อมูลต้องกำหนดการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลดังนี้

๑.๓.๑ กำหนดประเภทของข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลใช้ภายใน และข้อมูลชั้นความลับ

๑.๓.๒ กำหนดแนวทางในการจัดหมวดหมู่ข้อมูลชั้นความลับโดยพิจารณาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

๑.๓.๓ ขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อจัดการกับข้อมูลตามระดับชั้นความลับให้ปฏิบัติดังนี้

- ผู้ดูแลฐานข้อมูลต้องกำหนดวิธีปฏิบัติในการจัดเก็บข้อมูล และวิธีปฏิบัติในการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภท ชั้นความลับของผู้ใช้งานของแต่ละบุคคล ทั้งการเข้าถึงโดยตรงและการเข้าถึงผ่านระบบงาน รวมถึงวิธีการทำลายข้อมูลแต่ละประเภทชั้นความลับ

- ผู้ดูแลฐานข้อมูลหรือเจ้าของข้อมูลจะต้องมีการทบทวนความเหมาะสมของสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้งานอย่างสม่ำเสมอ เมื่อมีการเปลี่ยนตำแหน่ง เปลี่ยนต้นสังกัด การลาออกจากราชการ รวมทั้งการเกษียณอายุ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสิทธิ์ต่าง ๆ ที่ให้ไว้ยังคงมีความเหมาะสม

- การเข้าถึงข้อมูลประเภทชั้นความลับ จะต้องมีการพิสูจน์ยืนยันตัวตนผู้ใช้งานทุกครั้ง

- การรับ-ส่งข้อมูลที่กำหนดชั้นความลับเป็น “ลับ” ผ่านเครือข่ายสาธารณะ ผู้ใช้งานต้องดำเนินการเข้ารหัส (Encryption) ตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้ ห้ามใช้เครือข่ายสาธารณะในการรับ-ส่งข้อมูลที่กำหนดชั้นความลับตั้งแต่ “ลับมาก” ขึ้นไป

- ต้องมีมาตรการควบคุมความถูกต้องของข้อมูลที่จัดเก็บ (storage) นำเข้า (input) ประมวลผล (operate) และแสดงผล (output) นอกจากนี้ ในกรณีที่มีการจัดเก็บข้อมูลเดียวกันไว้หลายที่

(distributed database) หรือมีการจัดเก็บชุดข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน ต้องมีการควบคุมให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วนตรงกัน

- ให้เปลี่ยนรหัสผ่านสำหรับการเข้าถึงข้อมูลขึ้นความลับตามระยะเวลาที่กำหนด
- ให้กำหนดมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล ในกรณีที่นำเครื่องคอมพิวเตอร์ออกนอกพื้นที่ การส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ไปตรวจซ่อม ต้องสำรอง หรือลบข้อมูลที่สำคัญที่เก็บอยู่ในสื่อบันทึกก่อน

๑.๓.๔ มาตรการทำลายสื่อบันทึกข้อมูลเพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลสำคัญที่ยังคงค้างอยู่ โดยปฏิบัติตามแนวทางดังนี้

ประเภทสื่อบันทึกข้อมูล	วิธีการทำลาย
Flash Drive	ใช้วิธีการทุบหรือบดให้เสียหาย
กระดาษ	ใช้การตัดด้วยเครื่องทำลายเอกสาร
แผ่น CD/DVD	ใช้วิธีการทุบหรือบดให้เสียหายหรือเผาทำลาย
เทป	ใช้วิธีการทุบหรือบดให้เสียหายหรือเผาทำลาย
ฮาร์ดดิสก์	ใช้การทำลายข้อมูลบนฮาร์ดดิสก์ด้วยวิธีการฟอร์แมต (Format) ตามมาตรฐานการทำลายข้อมูลบนฮาร์ดดิสก์ ของกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา DOD 5220.33-M (ซึ่งมีการฟอร์แมตเป็นจำนวนหลายรอบ)

๑.๓.๕ ให้กำหนดมาตรการป้องกันข้อมูลสำคัญที่มีการส่งพิมพ์ออกมาทางเครื่องพิมพ์ เพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยผู้อื่น

๑.๓.๖ จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าถึงข้อมูล และสื่อบันทึกข้อมูลสำคัญ และมีการทบทวนบัญชีรายชื่ออย่างสม่ำเสมอ

๑.๔ การควบคุมสินทรัพย์สารสนเทศและการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์

หน่วยที่มีระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบ ต้องมีการควบคุมไม่ให้มีการทิ้งหรือปล่อยสินทรัพย์สารสนเทศที่สำคัญให้อยู่ในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

๑.๔.๑ การรักษาความปลอดภัยทางกายภาพ (Physical security management) ให้ปฏิบัติดังนี้

- กำหนดระดับความสำคัญของพื้นที่ หรือการจำแนกพื้นที่ใช้งาน และมีการพิสูจน์ยืนยันตัวตนด้วยวิธีการแสดงบัตรผ่าน การใช้บัตรแถบแม่เหล็ก การใช้รหัสผ่าน เพื่อควบคุมการเข้า-ออกในพื้นที่
- พื้นที่ที่มีระบบสารสนเทศอยู่ภายใน โดยเฉพาะศูนย์ข้อมูลกลาง (Data Center) ให้ติดตั้งสัญญาณเตือนภัยเพื่อแจ้งเตือนเมื่อมีการบุกรุกเกิดขึ้น

๑.๔.๒ การจัดบริเวณสำหรับการเข้าถึงหรือการส่งมอบสิ่งอุปกรณ์โดยบุคคลภายนอก ให้ปฏิบัติดังนี้

- จำกัดการเข้าถึงพื้นที่ หรือบริเวณที่มีการส่งมอบหรือขนถ่ายสิ่งอุปกรณ์เพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต
- จำกัดบุคลากรซึ่งสามารถเข้าถึงพื้นที่หรือบริเวณส่งมอบนั้น
- ตรวจสอบและลงทะเบียนหรือขึ้นบัญชีสิ่งอุปกรณ์ที่ส่งมอบโดยผู้ถูกจ้าง ผู้ขายหรือผู้ให้บริการภายนอก

๑.๔.๓ การจัดวางและการป้องกันอุปกรณ์ (Equipment Siting and Protection) ให้ปฏิบัติดังนี้

- จัดวางอุปกรณ์ในพื้นที่หรือบริเวณที่เหมาะสม เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าถึงพื้นที่ในห้องศูนย์ข้อมูลกลาง (Data Center) ให้น้อยที่สุด
- อุปกรณ์ที่มีความสำคัญให้แยกเก็บไว้อีกพื้นที่หนึ่งที่มีความมั่นคงปลอดภัย
- ดำเนินการตรวจสอบระดับอุณหภูมิ ความชื้น ให้อยู่ในระดับปกติ และดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณหรือพื้นที่ที่มีระบบสารสนเทศอยู่ภายใน เพื่อป้องกันความเสียหายต่ออุปกรณ์ที่อยู่ในบริเวณดังกล่าว

๑.๔.๔ ระบบและอุปกรณ์สนับสนุนการทำงาน (Supporting Utilities) ให้ปฏิบัติดังนี้

- จัดให้มีระบบสนับสนุนการทำงานของระบบสารสนเทศของหน่วยที่เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน โดยให้มีระบบดังนี้ ระบบสำรองกระแสไฟฟ้า (UPS) เครื่องกำเนิดกระแสไฟฟ้าสำรอง (Generator) ระบบระบายอากาศ ระบบปรับอากาศและควบคุมความชื้น และระบบป้องกันอัคคีภัย
- ตรวจสอบ หรือทดสอบระบบสนับสนุนเหล่านั้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าระบบทำงานตามปกติ และลดความเสี่ยงจากการล้มเหลวในการทำงานของระบบ

๑.๔.๕ การควบคุมการเดินสายไฟสายสื่อสารและสายเคเบิลอื่น ๆ (Cabling Security) ให้ปฏิบัติดังนี้

- เครือข่ายที่ต้องวางผ่านเข้าไปในบริเวณที่มีบุคคลภายนอกเข้าถึงได้ ให้มีการร้อยท่อสายสัญญาณต่าง ๆ เพื่อป้องกันการดักจับสัญญาณ การตัดสายสัญญาณ และป้องกันสัตว์ต่าง ๆ กัดสาย
- การเดินสายสัญญาณสื่อสาร และสายไฟฟ้าแยกออกจากกันเพื่อป้องกันการรบกวนของสัญญาณซึ่งกันและกัน
- จัดทำแผนผังสายสัญญาณสื่อสารต่าง ๆ ให้ครบถ้วนและถูกต้อง

๑.๔.๖ การควบคุมการนำสินทรัพย์ออกนอกหน่วยงาน (Removal of Property) ให้ปฏิบัติดังนี้

- กำหนดมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัย เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการนำสินทรัพย์ของหน่วยออกไปใช้งานนอก
- บันทึกข้อมูลการนำสิ่งอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ออกนอกหน่วยไว้เป็นหลักฐาน เพื่อป้องกันการสูญหายรวมทั้งบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อมีการนำส่งคืนเรียบร้อยเพื่อการตรวจสอบย้อนหลัง

๑.๔.๗ การทำลายข้อมูลสำคัญ ซึ่งหมดความจำเป็นในการใช้งาน และยังคงค้างในสื่อบันทึกให้ทำการ Delete หรือ Format ข้อมูลออกจากสื่อบันทึกนั้น

๑.๔.๘ การทำลายสื่อบันทึกข้อมูล ให้ปฏิบัติตามมาตรการทำลายสื่อบันทึกข้อมูล ตามข้อ ๑.๓.๔

๒. ข้อกำหนดการใช้งานตามภารกิจเพื่อควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ (Business requirements for access control)

ผู้ดูแลระบบ ต้องควบคุมและจำกัดสิทธิของผู้ใช้งาน เพื่อสามารถเข้าถึงและใช้งานสารสนเทศตามความเหมาะสมของภารกิจ และขอบเขตรับผิดชอบงานของผู้ใช้งานแต่ละบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดสิทธิ์การใช้ระบบสารสนเทศที่สำคัญ จะต้องได้รับความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศของส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาของผู้ใช้งาน รวมทั้งต้องทบทวนสิทธิ์ดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ เมื่อมีการเปลี่ยนตำแหน่ง เปลี่ยนต้นสังกัด การลาออกจากราชการ รวมทั้งการเกษียณอายุ เนื่องจากการให้สิทธิเกินความจำเป็นในการใช้งาน จะนำไปสู่ความเสี่ยงในการเข้าถึงที่เกินอำนาจหน้าที่

๒.๑ การควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ

๒.๑.๑ การกำหนดสิทธิ์การใช้ระบบสารสนเทศที่สำคัญ อันได้แก่ ระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมประยุกต์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ระบบเครือข่ายไร้สาย เครือข่ายสาธารณะ ต้องให้สิทธิ์เฉพาะการปฏิบัติงาน ในหน้าที่เท่านั้น และต้องได้รับความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ระบบสารสนเทศของส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาของผู้ใช้งาน รวมทั้งต้องทบทวนสิทธิ์ดังกล่าวเมื่อมีการเปลี่ยนตำแหน่ง เปลี่ยนต้นสังกัด การลาออกจากราชการ รวมทั้งการเกษียณอายุ

๒.๑.๒ ผู้ดูแลระบบ ต้องทบทวนบัญชีผู้ใช้งาน เพื่อป้องกันการเข้าถึงระบบโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยให้ปฏิบัติดังนี้

- พิมพ์รายชื่อของผู้ที่ยังมีสิทธิ์ในระบบงานสารสนเทศแยกตามหน่วยงานภายในของกองทัพเรือ
- จัดส่งรายชื่อนั้นให้กับผู้บังคับบัญชาของหน่วยต่าง ๆ เพื่อดำเนินการทบทวนว่ามีรายชื่อที่หมดสิทธิ์การเข้าถึงระบบสารสนเทศไปแล้วหรือไม่ หรือมีการเปลี่ยนแปลงสิทธิ์ แต่ยังไม่ได้มีการแก้ไขสิทธิ์ การเข้าถึงให้ถูกต้องหรือไม่

ผู้บังคับบัญชาของหน่วยแจ้งหรืออนุมัติรายชื่อของผู้มีสิทธิ์ในระบบงานสารสนเทศที่ได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องแล้ว

- ผู้ดูแลระบบดำเนินการแก้ไขข้อมูลผู้มีสิทธิ์ให้ถูกต้อง ตามที่ได้รับแจ้งหรือได้รับการอนุมัติ

๒.๒ ข้อกำหนดในการใช้งานระบบสารสนเทศ

๒.๒.๑ แนวทางปฏิบัติในการใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ให้ปฏิบัติดังนี้

- ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพเรือ ให้เหมาะสมกับการเข้าใช้บริการและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน รวมทั้งให้ทบทวนสิทธิ์การเข้าใช้งาน อย่างสม่ำเสมอ เมื่อมีการเปลี่ยนตำแหน่ง เปลี่ยนต้นสังกัด การลาออกจากราชการ การเกษียณอายุ

- ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดสิทธิ์บัญชีรายชื่อผู้ใช้งานใหม่ และรหัสผ่านสำหรับการใช้งานครั้งแรก เพื่อใช้ในการตรวจสอบตัวตนจริงของผู้ใช้ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพเรือ

- ผู้ใช้งานจะต้องกำหนดรหัสผ่านที่ดี (Good Password) โดยมีแนวทางปฏิบัติตามที่ระบุ ในข้อ ๔.๑.๒

- รหัสผ่านของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เวลาใส่รหัสผ่านต้องไม่ปรากฏ หรือแสดงรหัสผ่าน แต่ต้องแสดงออกมาในรูปของสัญลักษณ์ “*” หรือ “●” แทนตัวอักษรของรหัสนั้น ๆ ในการพิมพ์แต่ละตัวอักษร

- ผู้ใช้งานต้องใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพเรือ หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของ ภาครัฐ เพื่อใช้ในการติดต่อกับงานราชการ

- ห้ามผู้ใช้งานตั้งค่าการใช้โปรแกรมช่วยจำรหัสผ่านส่วนบุคคลอัตโนมัติ (Save Password) ของระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

- ผู้ใช้งานต้องเปลี่ยนรหัสผ่านอย่างสม่ำเสมอ

- ผู้ใช้งานต้องระมัดระวังในการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อ กองทัพเรือ หรือละเมิดลิขสิทธิ์ สร้างความน่ารำคาญต่อผู้อื่น หรือผิดกฎหมาย หรือละเมิดศีลธรรม และ ไม่แสวงหาประโยชน์ หรืออนุญาตให้ผู้อื่นแสวงหาผลประโยชน์ในเชิงธุรกิจจากการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบเครือข่ายของกองทัพเรือ

- หลังจากการใช้งานระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เสร็จสิ้น ผู้ใช้งานต้องทำการออกจาก ระบบ (Log out) ทุกครั้ง เพื่อป้องกันบุคคลอื่นเข้าใช้งานจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

- ผู้ใช้งานต้องตรวจสอบเอกสารที่แนบจากจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ก่อนทำการเปิด เพื่อทำการตรวจสอบแฟ้มข้อมูล โดยใช้โปรแกรมป้องกันไวรัส เพื่อป้องกันการเปิดแฟ้มข้อมูลที่เป็น Executable File
 - ผู้ใช้งานต้องไม่เปิดหรือส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อความที่ได้รับจากผู้ส่งที่ไม่รู้จัก
- ๒.๒.๒ แนวทางปฏิบัติในการใช้งานเครือข่ายสาธารณะ มีดังนี้
- ผู้ดูแลเครือข่ายต้องกำหนดเส้นทางการเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อการเข้าใช้งานเครือข่ายสาธารณะ ต้องเชื่อมต่อผ่านระบบรักษาความปลอดภัย
 - เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา ก่อนทำการเชื่อมต่อเครือข่ายสาธารณะ เพื่อใช้งานโปรแกรมเข้าชมเว็บไซต์ (Web Browser) ต้องมีการติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัส และทำการอุดช่องโหว่ของระบบปฏิบัติการที่โปรแกรมเข้าชมเว็บไซต์ติดตั้งอยู่ก่อนการใช้งาน
 - ผู้ใช้งานต้องไม่ใช้ระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ เพื่อหาประโยชน์ในเชิงธุรกิจส่วนตัว และการเข้าสู่เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม
 - ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดสิทธิ์ของผู้ใช้งานในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลตามหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อประสิทธิภาพของเครือข่าย และความปลอดภัยทางข้อมูล
 - ห้ามผู้ใช้งานเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เป็นความลับทางราชการ โดยไม่ได้รับอนุญาตผ่านเครือข่าย
 - ผู้ใช้งานมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อยู่บนเครือข่ายสาธารณะก่อนนำข้อมูลไปใช้งาน
 - การใช้งานกระดานสนทนา (Web Board) ของหน่วย ผู้ใช้งานต้องไม่เปิดเผยข้อมูลที่สำคัญข้อมูลส่วนบุคคล และเป็นความลับของทางราชการโดยไม่ได้รับอนุญาต รวมทั้งต้องไม่บันทึกข้อมูลที่เป็นการใส่ร้ายให้ร้ายบุคคลอื่น และการบันทึกข้อมูลที่ผิดกฎหมายต่าง ๆ
 - หลังจากใช้งานเครือข่ายสาธารณะเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ทำการออกจากระบบ (Log out) เพื่อป้องกันการเข้าใช้งานโดยบุคคลอื่น ๆ
 - ผู้ใช้งานต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ และ พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด
 - การขอเปิดให้บริการเชื่อมต่อเครือข่ายสาธารณะผ่านโทรศัพท์เลขหมายเอกชนจะต้องเสนอขออนุมัติกองทัพเรือ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความจำเป็นในการใช้งาน
 - การเชื่อมต่อเครือข่ายสาธารณะจะต้องไม่เชื่อมต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์ของทางราชการที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายภายในกองทัพเรือ (Intranet) หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่มีข้อมูลข่าวสารของกองทัพเรือที่เป็นชั้นความลับ และ/หรือข้อมูลที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศโดยเด็ดขาด
- ๒.๒.๓ การควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สาย ให้ระบุอุปกรณ์ที่จะเข้าใช้งานในเครือข่ายไร้สายของกองทัพเรือ นอกจากการลงทะเบียนการใช้งานแล้ว จะต้องแจ้งค่า MAC address ของเครื่องหรืออุปกรณ์ที่จะเข้ามาใช้งานเพื่อให้ผู้รับผิดชอบเครือข่ายไร้สายของกองทัพเรือบันทึกเป็นหลักฐานการเข้าใช้งานต่อไป
- ๒.๒.๔ ผู้ดูแลระบบต้องพิจารณาการเชื่อมโยงถึงกันของระบบสารสนเทศตามภารกิจของหน่วยต่าง ๆ โดยพิจารณาประเด็นทางด้านความมั่นคงปลอดภัย และจุดอ่อนต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจใช้ข้อมูลร่วมกันในแต่ละระบบงาน หรือระบบสารสนเทศที่จะเชื่อมโยงเข้าด้วยกันระหว่างหน่วยภายในกองทัพเรือหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่จะมาขอเชื่อมโยงกับกองทัพเรือ เป็นต้น โดยมีแนวทางพิจารณาดังนี้

- กำหนดนโยบายและมาตรการเพื่อควบคุมป้องกันและบริหารจัดการการใช้ข้อมูลร่วมกัน
- พิจารณาจำกัดหรือไม่อนุญาตการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล
- พิจารณาว่ามีกำลังพลใดบ้างที่มีสิทธิ์หรือได้รับอนุญาตให้เข้าใช้งาน
- พิจารณาเรื่องการลงทะเบียนผู้ใช้งาน
- ไม่อนุญาตให้มีการใช้งานข้อมูลสำคัญ หรือข้อมูลที่กำหนดชั้นความลับร่วมกัน ในกรณี

ระบบไม่มีมาตรการป้องกันเพียงพอ

๒.๒.๕ ผู้ดูแลระบบต้องบันทึกเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานสารสนเทศ (Audit Logging) ของระบบงานภายในกองทัพเรือ โดยบันทึกเป็น Log File ที่ใช้เก็บข้อมูลการเข้าถึงระบบของผู้ใช้งาน เพื่อตรวจสอบว่าใครเข้ามาใช้งานระบบ การตรวจสอบการบุกรุก รวมไปถึงการตรวจสอบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น โดยจัดทำรายงานเบื้องต้นสรุปข้อมูลว่า ใคร (Who) ทำอะไร (What) เมื่อไหร่ (When) ที่ไหน (Where) และอย่างไร (How) โดยข้อมูลที่จัดเก็บมีดังนี้

- ข้อมูลชื่อบัญชีผู้ใช้ระบบงาน
- ข้อมูลวันเวลาที่เข้าถึงระบบงาน
- ข้อมูลวันเวลาที่ออกจากระบบงาน
- ข้อมูลเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น
- ข้อมูลชื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ใช้งาน
- ข้อมูลการเข้าถึงระบบ (Log in) ทั้งที่สำเร็จ และไม่สำเร็จ
- ข้อมูลความพยายามในการเข้าถึงทรัพยากร ทั้งการเข้าถึงที่สำเร็จ และไม่สำเร็จ
- ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมหรือการกำหนดค่า (Configuration) ของระบบงาน
- ข้อมูลแสดงการใช้สิทธิต่าง ๆ
- ข้อมูลแสดงการใช้งานโปรแกรมประยุกต์ (Application Program)
- ข้อมูลแสดงการเข้าถึงแฟ้มข้อมูล (File) และการกระทำกับแฟ้มข้อมูล (File)
- ข้อมูลไอพีแอดเดรสที่เข้าถึง
- ข้อมูลโปรโตคอลของเครือข่ายที่ใช้ใช้งาน
- ข้อมูลการแจ้งเตือนเกี่ยวกับการเข้าถึงระบบจากการบุกรุก
- ข้อมูลแสดงการหยุดการทำงานของระบบป้องกันการบุกรุก
- ข้อมูลแสดงการหยุดการทำงานของระบบงานสำคัญ ๆ
- ข้อมูลแสดงการสำรองข้อมูลไม่สำเร็จ

๓. การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (User access management)

การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (User access management) มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตแล้ว และสร้างความตระหนักรู้ของผู้ใช้งานในเรื่องความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Information security awareness) โดยการบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน มีดังนี้

๓.๑ หน่วยที่มีระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบ จะต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ใช้งานเพื่อให้เกิดความตระหนัก และความเข้าใจถึงภัยและผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานระบบสารสนเทศโดยไม่ระมัดระวังหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทั้งนี้ กรมการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศทหารเรือ เป็นหน่วยรับผิดชอบ

ในการเปิดอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Information security) ให้แก่กำลังพลของกองทัพเรือ

๓.๒ ผู้ดูแลระบบต้องดำเนินการเกี่ยวกับการลงทะเบียนผู้ใช้งาน (User registration) ดังนี้

๓.๒.๑ การลงทะเบียน มีขั้นตอนดังนี้

- หน่วยต้นสังกัดของผู้ใช้งานใหม่ แจ้งข้อมูลการลงทะเบียนผู้ใช้งานใหม่ เป็นลายลักษณ์อักษรตามสายการบังคับบัญชาให้ผู้ดูแลระบบ

- ผู้ดูแลระบบพิจารณาข้อมูลการลงทะเบียนของผู้ใช้งานใหม่ โดยตรวจสอบความถูกต้องว่าเป็นผู้ใช้งานจริง และได้รับสิทธิในการใช้งานตามคำร้องขอลงทะเบียนอย่างถูกต้อง

- เมื่อผู้ดูแลระบบพิจารณาอนุมัติให้ลงทะเบียนผู้ใช้งานใหม่แล้ว ให้แจ้งผลการอนุมัติตามสายการบังคับบัญชาให้ผู้บังคับบัญชา และผู้ใช้งานใหม่ทราบต่อไป

๓.๒.๒ การยกเลิกสิทธิการใช้งาน มีขั้นตอนดังนี้

- หน่วยต้นสังกัดของผู้ใช้งานแจ้งข้อมูลการขอยกเลิกสิทธิการใช้งานเป็นลายลักษณ์อักษรตามสายการบังคับบัญชาให้ผู้ดูแลระบบ

- ผู้ดูแลระบบพิจารณาข้อมูลการขอยกเลิกสิทธิการใช้งาน โดยตรวจสอบให้ถูกต้องว่าได้รับการยกเลิกสิทธิในการใช้งานตามคำร้องอย่างถูกต้อง

- เมื่อผู้ดูแลระบบพิจารณาอนุมัติให้ยกเลิกสิทธิการใช้งานแล้ว ให้แจ้งผลการอนุมัติตามสายการบังคับบัญชาให้ผู้บังคับบัญชาและผู้ใช้งานนั้นทราบต่อไป

๓.๒.๓ ไม่อนุญาตให้ผู้ใช้งานเข้าใช้ระบบสารสนเทศจนกว่าจะได้รับอนุมัติแล้ว

๓.๒.๔ กำหนดบัญชีชื่อผู้ใช้งานแยกกันเป็นรายบุคคล กล่าวคือไม่กำหนดบัญชีชื่อผู้ใช้งานที่ซ้ำซ้อนกัน และถือว่าบัญชีผู้ใช้งานเป็นการระบุและยืนยันตัวตนของผู้ใช้งานต่อไป

๓.๒.๕ จำกัดการใช้งานบัญชีชื่อผู้ใช้งานแบบกลุ่มซึ่งมีการใช้งานร่วมกัน จะอนุญาตให้ใช้งานได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุผลความจำเป็นในการใช้งานเท่านั้น และผู้ใช้งานบัญชีแบบกลุ่มต้องรับผิดชอบการใช้งานร่วมกัน

๓.๒.๖ จัดเก็บข้อมูลการลงทะเบียนของใช้งาน สำหรับใช้อ้างอิงหรือตรวจสอบในภายหลัง

๓.๓ การบริหารจัดการสิทธิของผู้ใช้งาน (User management) ให้ปฏิบัติดังนี้

๓.๓.๑ ผู้ดูแลระบบต้องควบคุมและจำกัดสิทธิของผู้ใช้งาน เพื่อสามารถเข้าถึงและใช้งานระบบสารสนเทศตามความเหมาะสมของภารกิจและขอบเขตงานรับผิดชอบของผู้ใช้งานแต่ละบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดสิทธิการใช้ระบบสารสนเทศที่สำคัญ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาผู้ใช้งานเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งต้องทบทวนสิทธิดังกล่าวเมื่อมีการเปลี่ยนตำแหน่ง เปลี่ยนต้นสังกัด การลาออกจากราชการ รวมทั้งการเกษียณอายุ

๓.๓.๒ กรณีมีความจำเป็นต้องให้สิทธิผู้ใช้งานนอกเหนือจากที่ได้รับ ต้องมีการพิจารณาการควบคุมผู้ใช้งานที่มีสิทธิพิเศษนั้นอย่างรัดกุม เพียงพอ และต้องได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบระบบสารสนเทศนั้น ๆ โดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้

- ควบคุมการใช้งานอย่างเข้มงวด โดยกำหนดการใช้งานเฉพาะกรณีจำเป็นเท่านั้น

- กำหนดช่วงระยะเวลาการใช้งานและระงับการใช้งานทันทีเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าว

- ให้มีการเปลี่ยนรหัสผ่านอย่างเคร่งครัด โดยให้เปลี่ยนรหัสผ่านทุกครั้งหลังหมดความจำเป็น

ในการใช้งาน หรือในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้งานเป็นระยะเวลานาน ให้กำหนดวงจรรอบในการเปลี่ยนรหัสผ่านทุกเดือน

๓.๔ ผู้ดูแลระบบต้องบริหารจัดการรหัสผ่านของผู้ใช้งาน (User password management) ให้มีความมั่นคงปลอดภัยดังนี้

๓.๔.๑ ต้องเก็บรักษารหัสผ่านของผู้ใช้งานให้เป็นความลับ

๓.๔.๒ เมื่อผู้ใช้งานของหน่วยงานลาออก หรือเปลี่ยนแปลงหน้าที่ความรับผิดชอบในระบบที่ขอลิขสิทธิ์การใช้งาน ให้หน่วยแจ้งผู้ดูแลระบบทันทีเพื่อเปลี่ยนสิทธิ์ หรือถอดถอนสิทธิ์

๓.๔.๓ การเปลี่ยนรหัสผ่าน ต้องตรวจสอบบัญชีชื่อผู้ใช้งาน และรหัสผ่านปัจจุบันให้ถูกต้องก่อนที่จะอนุญาตให้เปลี่ยนรหัสใหม่

๓.๔.๔ ต้องกำหนดขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการตั้งหรือเปลี่ยนรหัสผ่านที่มีความมั่นคงปลอดภัยเพียงพอ

๓.๕ การทบทวนสิทธิ์การเข้าถึงของผู้ใช้งาน (Review of user access rights) ให้ปฏิบัติดังนี้

๓.๕.๑ ผู้ดูแลระบบเป็นผู้รับผิดชอบในการทบทวนสิทธิ์การเข้าถึงของผู้ใช้งาน

๓.๕.๒ วงรอบการทบทวนสิทธิ์การเข้าถึงของผู้ใช้งานเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงสิทธิ์ของผู้ใช้ ได้แก่ การลาออก การย้ายหน่วย เป็นต้น อีกทั้งการทบทวนสิทธิ์ต้องพิจารณาถึงพฤติกรรมการทำงานของผู้ใช้งาน รวมทั้งถ้ามีการเปลี่ยนแปลงของระบบงานใหม่จะต้องมีการทบทวนสิทธิ์การใช้งานทุกครั้งอีกด้วย

๓.๕.๓ การทบทวนสิทธิ์ผู้ดูแลระบบจะต้องแจ้งรายงานการทบทวนสิทธิ์เป็นลายลักษณ์อักษรให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยระบบสารสนเทศของส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาของหน่วยอนุมัติให้ดำเนินการต่อไป

๔. การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (User responsibilities)

การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (User responsibilities) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้งานมีความเข้าใจถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการป้องกันการเข้าถึงระบบสารสนเทศ โดยไม่ได้รับอนุญาต การเปิดเผยการล่วงรู้ หรือการลักลอบทำสำเนาข้อมูลสารสนเทศ และการลักขโมยอุปกรณ์ระบบสารสนเทศ โดยผู้ใช้งานมีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

๔.๑ การใช้งานรหัสผ่าน มีข้อปฏิบัติดังนี้

๔.๑.๑ ผู้ใช้งานต้องใช้งานรหัสผ่านของตนเอง หรือตามที่ได้รับอนุมัติเท่านั้น และต้องเก็บรักษา รหัสผ่านให้เป็นความลับ และต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามวิธีการบริหารจัดการรหัสผ่านอย่างเคร่งครัด

๔.๑.๒ ห้ามผู้ใช้งานกำหนดรหัสผ่านส่วนบุคคล จากชื่อหรือนามสกุลของผู้ใช้งาน หรือบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับตน หรือจากคำศัพท์ที่ใช้ในพจนานุกรม หรือตัวเลขที่ง่ายต่อการคาดเดา เช่น PASSWORD , 123456 ไม่จดหรือบันทึกรหัสผ่านไว้ในสถานที่ที่ง่ายต่อการสังเกตเห็นของบุคคลอื่น ไม่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการจำรหัสผ่านส่วนบุคคลอัตโนมัติ (Save Password) และต้องเปลี่ยนรหัสผ่าน (Password) ทุก ๆ ๖๐ วัน หรือทุกครั้งที่ได้รับการแจ้งเตือนให้เปลี่ยนรหัสผ่านใหม่จากผู้ดูแลระบบ

๔.๑.๓ ผู้ใช้งานต้องรับผิดชอบต่อการกระทำใด ๆ ที่เกิดจากบัญชีของผู้ใช้งาน (Username) ไม่ว่าการกระทำนั้นจะเกิดจากผู้ใช้งานหรือไม่ก็ตาม กรณีที่มีความจำเป็นต้องบอกรหัสผ่านแก่ผู้อื่น หลังจากดำเนินการเรียบร้อยแล้วให้ทำการเปลี่ยนรหัสผ่านใหม่โดยทันที

๔.๑.๔ เมื่อได้รับรหัสผ่านชั่วคราวสำหรับการเข้าใช้งานครั้งแรก ผู้ใช้งานต้องเปลี่ยนรหัสใหม่ทันทีที่ล็อกอินเข้าใช้งานครั้งแรก

๔.๑.๕ ผู้ใช้งานต้องทำการพิสูจน์ยืนยันตัวตนทุกครั้ง ก่อนที่จะใช้สินทรัพย์หรือระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ และหากการพิสูจน์ยืนยันตัวตนนั้นมีปัญหาไม่ว่าจะเกิดจากการรหัสผ่านการโดนลืตกที่ดี หรือเกิดจากความผิดพลาดใด ๆ ก็ดี ผู้ใช้งานต้องแจ้งให้ผู้ดูแลระบบทราบทันที ทั้งนี้การพิสูจน์ยืนยันตัวตนมีดังนี้

- คอมพิวเตอร์ทุกประเภทก่อนการเข้าถึงระบบปฏิบัติการต้องทำการพิสูจน์ยืนยันตัวตนทุกครั้ง
- การใช้งานระบบคอมพิวเตอร์อื่นในเครือข่ายจะต้องทำการพิสูจน์ยืนยันตัวตนทุกครั้ง
- การใช้งานเครือข่ายสาธารณะ ต้องทำการพิสูจน์ยืนยันตัวตนและต้องมีการบันทึก

ข้อมูล ซึ่งสามารถบ่งบอกตัวตนบุคคลผู้ใช้งานได้

๔.๑.๖ รูปแบบการกำหนดรหัสผ่าน ต้องมีไม่น้อยกว่า ๘ ตัวอักษร โดยมีการผสมกันระหว่างตัวอักษรที่เป็นตัวพิมพ์ปกติ ตัวเลข และสัญลักษณ์เข้าด้วยกัน

๔.๒ การป้องกันอุปกรณ์ในขณะที่ไม่มีผู้ใช้งานที่อุปกรณ์

ผู้ใช้งานต้องรับผิดชอบดูแลอุปกรณ์ หรือสินทรัพย์เสมือนเป็นทรัพย์สินของตนเอง และต้องป้องกันไม่ให้ผู้ที่ไม่มีสิทธิเข้าใช้งานสินทรัพย์ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อป้องกันการสูญหาย หรือเข้าใช้งานโดยไม่ได้รับอนุญาต ดังนี้

๔.๒.๑ กำหนดพื้นที่ใช้งานระบบสารสนเทศให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒

๔.๒.๒ เมื่อไม่มีผู้ใช้งาน ต้องปิดล็อคประตูและหน้าต่าง และจัดเก็บอุปกรณ์ในสถานที่ปลอดภัย เพื่อการป้องกันการโจรกรรมหรือลักลอบขโมยข้อมูล

๔.๒.๓ เมื่อผู้ใช้งานเสร็จสิ้นการใช้งานจะต้องออกจากระบบสารสนเทศ หรือผู้ใช้งานไม่อยู่ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องต้องทำการล็อคหน้าจอทุกครั้ง และต้องทำการพิสูจน์ยืนยันตัวตนก่อนการใช้งานทุกครั้ง

๔.๒.๔ เครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องต้องทำการตั้งเวลาพักหน้าจอ โดยตั้งเวลาในการพักหน้าจอเมื่อไม่มีผู้ใช้งาน ๕ นาที และมีการใช้รหัสผ่านในการเข้าถึงใหม่อีกครั้ง

๔.๒.๕ ป้องกันไม่ให้ผู้อื่นแอบใช้กล้องดิจิทัล เครื่องสำเนาเอกสาร เครื่องสแกนเอกสารในการลักลอบทำสำเนาเอกสารต่าง ๆ โดยไม่ได้รับอนุญาต รวมทั้งต้องนำเอกสารออกจากเครื่องพิมพ์ทันทีที่พิมพ์งานเสร็จ

๔.๓ ให้นำวิธีการเข้ารหัสมาใช้กับข้อมูลชั้นความลับ โดยปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๔

๕. การควบคุมการเข้าถึงเครือข่าย (Network access control)

การควบคุมการเข้าถึงเครือข่าย (Network access control) มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการเข้าถึงระบบเครือข่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต และมีแนวปฏิบัติดังนี้

๕.๑ เครือข่ายสารสนเทศในระดับ Backbone และ Distribute กำหนดชั้นความลับเป็น “ลับมาก – ลับที่สุด” ให้เป็นความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศของกองทัพเรือและมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการดังนี้

๕.๑.๑ กำหนดและจัดเส้นทางในการเข้าถึงเครือข่ายที่มีการใช้งานร่วมกัน และควบคุมการจัดเส้นทางบนเครือข่าย (Network routing control) เพื่อให้การเชื่อมต่อของคอมพิวเตอร์ และการส่งผ่านข้อมูลหรือสารสนเทศสอดคล้องรองรับกับการควบคุมการเข้าถึงการใช้งาน โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

- ข้อมูลหมายเลขชุดอินเทอร์เน็ตของคอมพิวเตอร์ (IP Address) ของระบบงานเครือข่ายภายในต้องมีการป้องกันไม่ให้หน่วยงานภายนอกที่เชื่อมต่อสามารถมองเห็นได้เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้บุคคลภายนอกสามารถรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบเครือข่ายและส่วนประกอบของระบบสารสนเทศของหน่วยได้โดยง่าย

- จัดทำแผนผังระบบเครือข่าย (Network Diagram) ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตของเครือข่ายภายในและเครือข่ายภายนอกและอุปกรณ์ต่าง ๆ และต้องปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

- ให้บันทึกการทำงานของระบบป้องกันการบุกรุก อันได้แก่ บันทึกการเข้าออกระบบ บันทึกการพยายามเข้าสู่ระบบบันทึกการใช้งาน Command Line และ Firewall Log เป็นต้น เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบย้อนหลัง และต้องเก็บบันทึกดังกล่าวไว้อย่างน้อยว่า ๙๐ วัน

- จัดให้มีวิธีเพื่อจำกัดการใช้เส้นทางบนเครือข่าย (Enforced Path) จากเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้งานไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ

- ระบบเครือข่ายทั้งหมดของหน่วยที่มีการเชื่อมต่อไปยังระบบเครือข่ายอื่น ๆ ภายนอกหน่วยต้องเชื่อมต่อผ่านอุปกรณ์ป้องกันการบุกรุกหรือโปรแกรมในการทำ Packet filtering

- การใช้เครื่องมือต่าง ๆ (Tools) เพื่อการตรวจสอบระบบเครือข่ายต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา และจำกัดการใช้งานเฉพาะเท่าที่จำเป็น

- กำหนดสิทธิการใช้งานเพื่อควบคุมผู้ใช้งานให้สามารถใช้งานเฉพาะเครือข่ายที่ได้รับอนุญาต

- มีการตรวจสอบบันทึกการปฏิบัติงานของผู้ใช้งานอย่างสม่ำเสมอ

๕.๑.๒ กำหนดมาตรการป้องกันระบบสารสนเทศที่มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายสาธารณะโดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

- เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่ให้บริการระบบงานสารสนเทศต่าง ๆ จะต้องไม่อนุญาตให้มีการเชื่อมต่อเพื่อใช้งานเครือข่ายสาธารณะ เว้นแต่มีความจำเป็นโดยจะต้องกำหนดเป็นกรณีไป

- เส้นทางเชื่อมต่อเครือข่ายสาธารณะ และบริการเครือข่ายสาธารณะที่ไม่ได้รับอนุญาตจะต้องถูกบล็อก

- การเชื่อมต่อในลักษณะของการ Remote Login จากภายนอกมายังเครื่องแม่ข่ายหรืออุปกรณ์เครือข่ายภายในจะต้องบันทึกรายการของการดำเนินการตามแบบการขออนุญาตดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย และอุปกรณ์เครือข่าย และจะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ดูแลระบบก่อน

- ผู้ใช้งานเครือข่ายสาธารณะการเข้าสู่ระบบงานเครือข่ายภายในหน่วยผ่านทางเครือข่ายสาธารณะจะต้องมีการ Login account และต้องมีการพิสูจน์ยืนยันตัวตน (Authentication) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อนการใช้งานทุกครั้ง

๕.๑.๓ การยืนยันตัวบุคคลสำหรับผู้ใช้งานที่อยู่ภายนอกองค์กร (User authentication for external connections) ต้องกำหนดให้มีการยืนยันตัวบุคคล ก่อนที่จะอนุญาตให้เข้าใช้งานเครือข่ายโดยมีแนวทางดังนี้

- จัดทำบัญชีผู้ใช้งานที่อนุญาตให้สามารถเข้าใช้งานเครือข่าย และระบบสารสนเทศของผู้ใช้งานที่อยู่ภายนอกหน่วย

- การเข้าใช้งานเครือข่าย และระบบสารสนเทศของหน่วยของผู้ใช้งานที่อยู่ภายนอกต้องมีการ Login และต้องมีการพิสูจน์ยืนยันตัวตน (Authentication) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และต้องมีการบันทึกข้อมูลซึ่งสามารถบ่งบอกตัวตนบุคคลผู้ใช้งานได้

- ผู้ดูแลระบบจะต้องจัดการพิสูจน์ยืนยันตัวตนของผู้ใช้งานที่อยู่ภายนอก เมื่อจะเข้าใช้งานระบบต้องผ่านการพิสูจน์ยืนยันตัวตนจากระบบของกองทัพเรือ

- การแสดงตัวตน (Identification) คือขั้นตอนที่ผู้ใช้แสดงตัวตนด้วยชื่อของผู้ใช้ (Username)

- การพิสูจน์ยืนยันตัวตน (Authentication) คือขั้นตอนที่ตรวจสอบหลักฐานเพื่อแสดงว่าเป็นผู้ใช้ตัวจริง ด้วยวิธีการใช้รหัสผ่าน (Password) หรือการใช้สมาร์ตการ์ดหรือการใช้ USB token ที่มีความสามารถ PKI

- การเข้าสู่ระบบสารสนเทศของหน่วยนั้น จะต้องมียุทธวิธีในการตรวจสอบเพื่อพิสูจน์ตัวตนอย่างน้อย ๑ วิธี

๕.๑.๔ การเข้าสู่ระบบเครือข่ายภายในของกองทัพเรือ โดยผ่านทางเครือข่ายสาธารณะจะต้องได้รับการอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ ก่อนที่จะสามารถใช้งานได้ในทุกกรณี และต้องมีเจ้าหน้าที่คอยกำกับอย่างใกล้ชิดระหว่างการเชื่อมต่อใช้งาน ทั้งนี้เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วให้ปลดสายสัญญาณอินเทอร์เน็ตออกจากเครือข่ายภายใน ห้ามต่อเชื่อมต่อทิ้งไว้โดยเด็ดขาด

- การเข้าสู่ระบบสารสนเทศของกองทัพเรือจากเครือข่ายสาธารณะจะมีการตรวจสอบผู้ใช้งานด้วย

- การเข้าสู่ระบบจากระยะไกล (Remote access) จะต้องมีการตรวจสอบเพื่อพิสูจน์ตัวตนของผู้ใช้งานด้วยรหัสผ่าน หรือวิธีการเข้ารหัสเพื่อเพิ่มความปลอดภัย

๕.๑.๕ ใช้ฮาร์ดแวร์หรือซอฟต์แวร์สำหรับการบริหารจัดการเครือข่ายเพื่อระบุเฝ้าตรวจ และติดตามสถานะอุปกรณ์ในระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ รวมทั้งกำหนดมาตรการเพื่อเฝ้าระวังสภาพความพร้อมใช้ของระบบสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง

๕.๑.๖ การติดตั้ง และเชื่อมต่ออุปกรณ์เครือข่ายจะต้องดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่บริหารเครือข่าย และสัญญาณ กองโทรคมนาคม สำนักปฏิบัติการ กรมการสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศทหารเรือ (กทค.สปก.สสท.ทร.) และต้องจัดทำเป็นบัญชีไว้สำหรับการระบุอุปกรณ์บนเครือข่าย โดยบัญชีดังกล่าวต้องประกอบด้วย วันเดือนปี ที่ติดตั้ง และเชื่อมต่ออุปกรณ์ ข้อมูลทะเบียนหมายเลข IP รายละเอียดของอุปกรณ์ที่ติดตั้ง รวมถึงสถานที่ติดตั้งเพื่อให้สามารถระบุอุปกรณ์บนเครือข่ายได้ ทั้งนี้ การควบคุมการเดินสายไฟ สายสัญญาณสื่อสาร และสายเคเบิลอื่น ๆ (Cabling Security) ให้ปฏิบัติดังนี้

- เครือข่ายที่ต้องวางผ่านเข้าไปในบริเวณที่มีบุคคลภายนอก เข้าถึงได้ให้มีการร้อยท่อสายสัญญาณต่าง ๆ เพื่อป้องกันการดักจับสัญญาณการตัดสายสัญญาณ และป้องกันสัตว์ต่าง ๆ กัดสาย

- การเดินสายสัญญาณสื่อสารและสายไฟฟ้าแยกออกจากกันเพื่อป้องกันการรบกวนของสัญญาณซึ่งกันและกัน

- จัดทำแผนผังสายสัญญาณสื่อสารต่าง ๆ ให้ครบถ้วน และถูกต้อง

- จำแนกสีอุปกรณ์ปลายทางที่เชื่อมต่อเครือข่ายตามชั้นความลับ ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

๕.๑.๗ ให้นำวิธีการเข้ารหัสมาใช้ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเครือข่าย โดยปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยแห่งชาติ เกี่ยวกับการสื่อสาร พ.ศ. ๒๕๒๕

๕.๒ เครือข่ายสารสนเทศในระดับ Access กำหนดชั้นความลับเป็น “ลับ” ให้เป็นความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาของหน่วย ในการแต่งตั้งผู้ดูแลเครือข่ายเพื่อทำหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุมการใช้งานเครือข่ายระบบสารสนเทศ พร้อมทั้ง กำหนด และจำกัดเส้นทางการเข้าถึงเครือข่ายที่มีการใช้งานร่วมกัน และควบคุมการจัดเส้นทางบนเครือข่าย (Network routing control) ที่อยู่ภายในระดับ Access เท่านั้น หากมีความจำเป็นที่จะต้องจัดเส้นทางบนเครือข่ายในระดับ Distribute และ Backbone ให้เสนอความต้องการถึงผู้รับผิดชอบ ตามข้อ ๕.๑ เป็นผู้ดำเนินการ

๕.๓ กำหนดมาตรการทางเครือข่ายสารสนเทศเพื่อป้องกันข้อมูลในเครือข่ายระบบงาน หรือบริการต่าง ๆ จากการถูกเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือถูกทำลาย โดยให้ปฏิบัติดังนี้

๕.๓.๑ ผู้ใช้งานจะสามารถเข้าถึงเครือข่ายเมื่อได้รับอนุญาตให้เข้าถึงเท่านั้น ทั้งนี้ให้พิจารณาตามความจำเป็นตามภาระงาน

๕.๓.๒ บันทึกข้อมูลพฤติกรรมการใช้งาน และเก็บข้อมูลของอุปกรณ์เครือข่าย เพื่อใช้ในการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

๕.๓.๓ กำหนดมาตรการเพื่อเฝ้าระวังสภาพความพร้อมใช้ ของระบบสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อให้สามารถใช้งานได้ต่อเนื่อง

๕.๔ การป้องกันพอร์ตที่ใช้สำหรับตรวจสอบและปรับแต่งระบบ (remote diagnostic and configuration portprotection) ระบบเครือข่ายและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเครือข่าย ต้องมีการป้องกันการเข้าถึงตัวอุปกรณ์ทางกายภาพ โดยต้องติดตั้งอยู่ภายในห้องที่สามารถจำกัดการเข้าถึงได้ และต้องกำหนดบุคคลที่รับผิดชอบพร้อมกำหนดสิทธิการเข้าถึงอุปกรณ์ดังกล่าวอย่างชัดเจนในการกำหนดแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงค่าตัวแปร (Parameter) และมีการทบทวนสิทธิการเข้าถึงและการกำหนดค่าตัวแปร (Parameter) ต่าง ๆ อย่างน้อยปีละครั้ง นอกจากนี้การกำหนดแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงค่าตัวแปร (Parameter) ต้องแจ้งบุคคลที่เกี่ยวข้องให้รับทราบทุกครั้ง

๕.๕ แนวทางการควบคุมการเชื่อมต่อเครือข่ายด้วยอุปกรณ์ไฟร์วอลล์ หรืออุปกรณ์เครือข่ายอื่น ๆ มีดังนี้

๕.๕.๑ ผู้ดูแลเครือข่าย มีหน้าที่ในการบริหารจัดการ และกำหนดค่าของไฟร์วอลล์ทั้งหมด

๕.๕.๒ การกำหนดค่าเริ่มต้นพื้นฐานของทุกเครือข่ายจะต้องเป็นการปฏิเสธทั้งหมด

๕.๕.๓ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดในไฟร์วอลล์ จะต้องมีการบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง

๕.๕.๔ การเข้าถึงตัวอุปกรณ์ไฟร์วอลล์ จะต้องสามารถเข้าถึงได้ เฉพาะผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลจัดการเท่านั้น

๕.๕.๕ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เข้าออกอุปกรณ์ไฟร์วอลล์ จะต้องส่งค่าไปจัดเก็บที่อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ โดยจะต้องจัดเก็บข้อมูลจราจรไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน

๕.๕.๖ การกำหนดระเบียบในการให้บริการเครือข่ายสาธารณะ กับเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายจะเปิดพอร์ตการเชื่อมต่อพื้นฐานของโปรแกรมทั่วไปเฉพาะที่ได้อนุญาตให้ใช้งาน ซึ่งหากมีความจำเป็นที่จะใช้งานพอร์ตการเชื่อมต่อนอกเหนือที่กำหนด จะต้องได้รับความยินยอมจากกองทัพเรือก่อน

๕.๕.๗ การกำหนดค่าพอร์ตการให้บริการของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย ในแต่ละส่วนของเครือข่ายจะต้องกำหนดค่าอนุญาตเฉพาะพอร์ต การเชื่อมต่อที่จำเป็นต่อการให้บริการเท่านั้น โดยข้อนโยบายจะต้องถูกระบุให้กับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเป็นรายชื่อเครื่องที่ให้บริการจริง

๕.๕.๘ ต้องมีการสำรองข้อมูลการกำหนดค่าต่าง ๆ ของอุปกรณ์ไฟร์วอลล์เป็นประจำทุกสัปดาห์ หรือทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงค่า

๕.๕.๙ ผู้ดูแลเครือข่าย มีสิทธิที่จะระงับ หรือบล็อกการใช้งานของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมใช้งานที่ผิดนโยบาย หรือเกิดจากการทำงานของโปรแกรมที่มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัย จนกว่าจะได้รับการแก้ไข

๕.๕.๑๐ ผู้ใช้งานที่ละเมิดนโยบายด้านความปลอดภัยของไฟร์วอลล์ จะถูกระงับการเชื่อมต่อเครือข่าย โดยทันที

๕.๕.๑๑ ผู้ดูแลเครือข่าย ตรวจสอบและปิดพอร์ต (Port) ของอุปกรณ์เครือข่ายที่ไม่มีความจำเป็นในการใช้งาน

๕.๕.๑๒ ผู้ดูแลเครือข่าย มีสิทธิในการยุติการเชื่อมต่อเครือข่ายของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบุกรุกระบบ โดยไม่ต้องมีการแจ้งแก่ผู้ใช้งานล่วงหน้า

๕.๕.๑๓ ผู้ที่ถูกตรวจสอบว่าพยายามกระทำการอันใดที่เป็นการละเมิดการพยายามเข้าถึงระบบ โดยมีขอบ การโจมตีระบบ หรือมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการทำงานของระบบสารสนเทศ จะถูกระงับการใช้เครือข่ายทันทีหากการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดที่ สอดคล้องกับ พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ และ พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือเป็นการกระทำที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูล และสินทรัพย์ของ กองทัพเรือจะต้องถูกดำเนินคดีตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

๕.๖ ให้ผู้ดูแลเครือข่ายของหน่วย ดำเนินการจัดทำบัญชี MAC Address ที่คู่กับหมายเลข IP Address และส่งให้ผู้ดูแลเครือข่ายตามข้อ ๕.๑ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในภาพรวม และให้มีการรายงานทุกครั้งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง

๖. การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operating system access control)

การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operating system access control) เพื่อป้องกันการเข้าถึงระบบปฏิบัติการโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

๖.๑ การควบคุมการติดตั้งระบบปฏิบัติการในเครื่องคอมพิวเตอร์ (Control of operational software) ให้ปฏิบัติดังนี้

๖.๑.๑ ควบคุมการเปลี่ยนแปลงระบบปฏิบัติการที่มีผลต่อระบบงานของหน่วย เพื่อป้องกันความเสียหาย หรือการหยุดชะงักที่มีต่อระบบงานนั้น

๖.๑.๒ การเปลี่ยนแปลงระบบปฏิบัติการ จะต้องดำเนินการโดยผู้ดูแลระบบที่ได้รับการอบรมแล้ว หรือมีความชำนาญเท่านั้น

๖.๑.๓ กำหนดให้มีการจัดเก็บซอร์สโค้ดและไลบรารีสำหรับซอฟต์แวร์ของระบบงานไว้ในสถานที่ที่มีความมั่นคงปลอดภัย

๖.๑.๔ ผู้ดูแลระบบต้องทดสอบระบบปฏิบัติการตามจุดประสงค์ที่กำหนด อย่างครบถ้วนเพียงพอ ก่อนที่จะดำเนินการติดตั้งบนเครื่องให้บริการระบบงาน

๖.๑.๕ ผู้ดูแลระบบต้องทำการทดสอบด้านความมั่นคงปลอดภัยของระบบปฏิบัติการอย่างครบถ้วน ก่อนดำเนินการติดตั้ง

๖.๑.๖ ให้ปรับปรุงไลบรารีสำหรับซอฟต์แวร์ของระบบปฏิบัติการให้มีความทันสมัย

๖.๑.๗ ในกรณีที่มีการติดตั้งระบบปฏิบัติการเพื่อทดแทนระบบปฏิบัติการเดิม ให้ทำการสำรองข้อมูลที่เป็นอันใดแก่ ฐานข้อมูลซอฟต์แวร์ ค่าคอนฟิกูเรชัน หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบปฏิบัติการนั้น

๖.๑.๘ กรณีที่มีความจำเป็นต้องแปลงข้อมูลในระบบปฏิบัติการเดิม เพื่อไปสู่ข้อมูลในระบบปฏิบัติการใหม่ ให้จัดทำแผนการถ่ายโอนหรือแปลงข้อมูล เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่มีการถ่ายโอนไปนั้น มีความถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่

๖.๑.๙ ให้กำหนดแผนการติดตั้งสำหรับระบบปฏิบัติการใหม่ ซึ่งรวมถึงระยะเวลาที่จะดำเนินการ รวมทั้งแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบก่อนล่วงหน้า สำหรับซอฟต์แวร์ที่จะทำการติดตั้งให้ตรวจสอบก่อนว่าจะไม่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้ผลิตซอฟต์แวร์นั้น

๖.๑.๑๐ ให้อ่านและปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือข้อตกลงการใช้งานซอฟต์แวร์ที่จะทำการติดตั้งอย่างเคร่งครัด

๖.๑.๑๑ การติดตั้งซอฟต์แวร์ยูทิลิตี้ (Utility Software) ต้องตรวจสอบก่อนว่า เป็นซอฟต์แวร์ที่มีการทำงานที่ถูกต้อง และเชื่อถือได้

๖.๑.๑๒ ต้องติดตั้งโปรแกรมแก้ไขช่องโหว่ต่าง ๆ (Patch) ที่เกี่ยวข้องกับระบบปฏิบัติการ ตามความจำเป็น อันได้แก่ โปรแกรมแก้ไขช่องโหว่สำหรับระบบปฏิบัติการ โปรแกรมแก้ไขช่องโหว่สำหรับระบบบริหารจัดการฐานข้อมูล เป็นต้น

๖.๒ การทบทวนการทำงานของระบบงานหลังจากที่เปลี่ยนแปลงระบบปฏิบัติการ (Technical review of applications after operating system changes) โดยให้ปฏิบัติดังนี้

๖.๒.๑ แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานได้รับทราบ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระบบปฏิบัติการ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นมีเวลาเพียงพอในการดำเนินการทดสอบ และทบทวนก่อนที่จะดำเนินการเปลี่ยนแปลงระบบปฏิบัติการ

๖.๒.๒ พิจารณาวางแผนดำเนินการเปลี่ยนแปลงระบบปฏิบัติการของระบบงาน รวมทั้งวางแผนด้านงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ ในกรณีที่ต้องเปลี่ยนไปใช้ระบบปฏิบัติการใหม่

๖.๓ การปฏิบัติเพื่อการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ เพื่อป้องกันการเข้าถึงระบบปฏิบัติการโดยมิได้รับอนุญาต ให้ปฏิบัติดังนี้

๖.๓.๑ ระบบต้องไม่แสดงรายละเอียดสำคัญหรือความผิดพลาดต่าง ๆ ของระบบก่อนที่การเข้าสู่ระบบจะเสร็จสมบูรณ์

๖.๓.๒ ต้องจำกัดระยะเวลาสำหรับใช้ในการป้อนรหัสผ่านเมื่อต้องเข้าถึงระบบปฏิบัติการ

๖.๓.๓ ระบบต้องยุติการเชื่อมต่อเมื่อพบว่ามีอาการพยายามคาดเดารหัสผ่าน หากทำการล็อกอินไม่สำเร็จเกินกว่า ๓ ครั้ง

๖.๓.๔ ผู้ใช้ต้องทำการ Log out ออกจากระบบทันทีเมื่อเลิกใช้งาน หรือไม่อยู่ที่หน้าจอแสดงผลเป็นเวลานาน

๖.๓.๕ จำกัดการเชื่อมต่อโดยตรงสู่ระบบปฏิบัติการผ่านทาง Command Line เนื่องจากจะสร้างความเสียหายให้กับระบบปฏิบัติการได้

๖.๔ การระบุและยืนยันตัวตนของผู้ใช้งาน (User identification and authentication) การเข้าถึงระบบปฏิบัติการ ต้องระบุตัวตนของผู้ใช้งาน และการยืนยันตัวตนที่เหมาะสม โดยให้ปฏิบัติดังนี้

๖.๔.๑ ผู้ใช้ต้องกำหนดชื่อผู้ใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) ในการเข้าใช้งานระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์

๖.๔.๒ ผู้ใช้ต้องกำหนดรหัสผ่านให้มีคุณภาพตามที่ระบุไว้ในเอกสารนี้

๖.๕ การบริหารจัดการรหัสผ่าน (Password management system) ในการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ ผู้ใช้งานจะต้องกำหนดรหัสผ่านที่มีคุณภาพตามข้อ ๓.๔.๓ และข้อ ๔.๑.๒ ทั้งนี้ผู้ดูแลระบบต้องจัดทำระบบบริหารจัดการรหัสผ่านที่สามารถทำงานเชิงโต้ตอบ (Interactive) เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการกำหนดรหัสผ่านที่มีคุณภาพ รวมทั้งในกรณีที่ผู้ใช้งานกำหนดรหัสผ่านไม่เป็นไปตามข้อกำหนดดังกล่าว ระบบต้องไม่อนุญาตการใช้รหัสผ่านนั้น พร้อมแจ้งให้ผู้ใช้งานเปลี่ยนรหัสผ่านใหม่ จนกว่าการกำหนดรหัสผ่านจะเป็นไปตามข้อกำหนด

๖.๖ ควบคุมการใช้งานโปรแกรมมัลแวร์ประโยชน์ เนื่องจากการใช้งานโปรแกรมมัลแวร์ประโยชน์บางชนิดสามารถทำให้ผู้ใช้งานสามารถหลีกเลี่ยงมาตรการป้องกันทางด้านความมั่นคงปลอดภัย ให้ปฏิบัติดังนี้

- ๖.๖.๑ จำกัดสิทธิการเข้าถึงและกำหนดสิทธิอย่างรัดกุม ในการอนุญาตให้ใช้โปรแกรมมัลแวร์ประโยชน์
- ๖.๖.๒ ห้ามผู้ใช้งานติดตั้งและใช้งานโปรแกรมมัลแวร์ประโยชน์ที่เข้าข่ายการละเมิดสิทธิการใช้งาน
- ๖.๖.๓ ให้อนุญาตใช้งานโปรแกรมมัลแวร์ประโยชน์เป็นรายครั้งไป
- ๖.๖.๔ จัดเก็บโปรแกรมมัลแวร์ประโยชน์ไว้ในสื่อภายนอกถ้าไม่ต้องใช้งานเป็นประจำ
- ๖.๖.๕ ต้องเก็บบันทึกการเรียกใช้งานโปรแกรมเหล่านี้เพื่อการตรวจสอบภายหลัง

๖.๗ การวางเว้นจากการใช้งานในระยะเวลาหนึ่งให้ยุติการใช้งาน (Session time-out) เพื่อควบคุม และจำกัดการเข้าถึง หรือการใช้งาน ให้สอดคล้องตามความจำเป็นตามภารกิจ และสิทธิที่ได้รับของผู้ใช้งาน ให้ปฏิบัติดังนี้

๖.๗.๑ ให้มีการตัดการติดต่อ และหมดเวลาการใช้งาน รวมทั้งปิดการใช้งานด้วยหลังจากที่ไม่มีกิจกรรมการใช้งานช่วงระยะเวลาหนึ่งที่กำหนดไว้

๖.๗.๒ ระบบสารสนเทศที่มีความเสี่ยงสูง อันได้แก่ ระบบงานที่มีข้อมูลสำคัญ ระบบงานที่กำหนดชั้นความลับ ต้องมีการตัดการติดต่อและหมดเวลาการใช้งานที่สั้นขึ้น เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูล โดยไม่ได้รับอนุญาต

- เมื่อผู้ใช้งานไม่ได้ใช้งานหรือวางเว้นจากการใช้งานในระยะเวลา ๑ ชั่วโมง หรือตามที่ผู้ดูแลระบบกำหนดให้มีการตัดการเชื่อมต่อการใช้งานออกจากระบบสารสนเทศโดยอัตโนมัติ
- ถ้ามีความพยายามเข้าสู่ระบบใหม่ให้ยืนยันการใช้งานโดยใส่ชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (password) หรือวิธีการที่ปลอดภัยในการยืนยันตัวบุคคลในทุก ๆ ครั้ง

๖.๘ การจำกัดระยะเวลาการเชื่อมต่อ (Limitation of connection time) เพื่อให้มีความมั่นคงปลอดภัยมากขึ้น สำหรับระบบสารสนเทศที่มีความสำคัญ หรือมีความเสี่ยงสูง ให้ปฏิบัติดังนี้

๖.๘.๑ จำกัดช่วงระยะเวลาการเชื่อมต่อ สำหรับการใช้งานเพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถใช้งานภายในระยะเวลาที่กำหนดเท่านั้น

๖.๘.๒ การจำกัดช่วงระยะเวลาการเชื่อมต่อ เพื่อป้องกันบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย โดยมีแนวทางดังนี้

- การเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ กำหนดให้ใช้งานได้ ๔ ชั่วโมง ต่อการเชื่อมต่อหนึ่งครั้ง หรือตามที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร
- การเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ กำหนดให้ใช้งานได้เฉพาะในช่วงเวลาการทำงานตามปกติเท่านั้น
- การเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ ถ้ากระทำในช่วงนอกเวลาทำงานตามปกติต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาเป็นลายลักษณ์อักษร

๗. การควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ (Application and information access control)

การควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ (Application and information access control) เพื่อป้องกันการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์ หรือแอปพลิเคชัน และสารสนเทศ โดยไม่ได้รับอนุญาต และให้การเข้าถึงมีความเหมาะสมตามภารกิจ และขอบเขตงานของผู้ใช้งาน โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

๗.๑ การจำกัดการเข้าถึงสารสนเทศ (Information access restriction) เพื่อจำกัดการเข้าถึงสารสนเทศของผู้ใช้งานเฉพาะส่วนที่มีความจำเป็นตามภารกิจ โดยหน่วยที่มีระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบจะต้องดำเนินการดังนี้

๗.๑.๑ ระบบสารสนเทศของกองทัพเรือจัดแบ่งชั้นความลับตามผนวก โดยกำหนดให้ผู้ใช้งานต้องพิสูจน์ตัวตนด้วย 2 Factor เพื่อให้สามารถเข้าใช้งานระบบสารสนเทศที่กำหนดชั้นความลับตั้งแต่ “ลับ” ขึ้นไป ทั้งนี้ หากเป็นชั้นความลับตั้งแต่ “ลับมาก” ขึ้นไป ต้องใช้ multifactor

๗.๑.๒ การกำหนดให้ผู้ใช้งานใดที่จะสามารถเข้าถึงสารสนเทศใดบ้าง ให้พิจารณาจากบทบาทและหน้าที่ (Roles) ของผู้ใช้งานนั้น ๆ สารสนเทศที่ไม่มีชั้นความลับ สามารถกำหนดให้ผู้ใช้งานทุกคนสามารถเข้าถึงได้ สารสนเทศที่มีชั้นความลับ ต้องกำหนดให้เฉพาะผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ที่จะสามารถเข้าถึงได้

๗.๑.๓ กำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึง (Access Permissions) ให้สอดคล้องกับผู้ใช้งาน และสารสนเทศที่ได้จำแนกไว้ โดยสิทธิ์ที่ได้รับสามารถกำหนดอยู่ในรูปแบบของการใช้งานประเภทต่าง ๆ อันได้แก่ การประมวลผล การแก้ไข การอ่านเพียงอย่างเดียว

๗.๑.๔ กรณีมีการจ้างบุคคลภายนอก (Outsource) ในการพัฒนา ดูแล และบำรุงรักษาระบบสารสนเทศนั้น ให้ปฏิบัติดังนี้

- ตรวจสอบประวัติบุคคลภายนอกที่เข้ามาปฏิบัติงาน ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และต้องควบคุมการปฏิบัติงานของบุคคลภายนอกให้อยู่ภายในขอบเขตที่กำหนด
- ให้มีการระบุข้อกำหนดด้านความมั่นคงปลอดภัยของซอฟต์แวร์ หรือระบบงานที่จะทำการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร
- บุคคลภายนอกต้องปฏิบัติตามนโยบายด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ รวมทั้งต้องจำกัดการเข้าถึงสารสนเทศเฉพาะที่ความจำเป็นเท่านั้น
- ต้องตรวจสอบชุดคำสั่งที่ไม่พึงประสงค์ในซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ที่ถูกพัฒนาขึ้นก่อนดำเนินการติดตั้ง หรือทดสอบการใช้งานจริง

๗.๒ สารสนเทศที่อ่อนไหว (Sensitive) ที่กำหนดชั้นความลับ ลับมาก – ลับที่สุด มีผลกระทบและมีความสำคัญสูงต่อองค์กร ต้องกำหนดให้สามารถใช้งานเฉพาะกลุ่มเท่านั้น และต้องกำหนดช่องทางและวิธีการในการเข้าถึง โดยจัดให้มีเครื่องแม่ข่ายควบคุมแยกต่างหาก การติดต่อกับเครื่องแม่ข่ายต้องผ่านระบบ firewalls การจำกัดการเข้าถึงเฉพาะการใช้เครือข่ายภายในเท่านั้น

๗.๓ การควบคุมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และสื่อสารเคลื่อนที่ ที่ใช้งานผ่านเครือข่ายไร้สายของกองทัพเรือปฏิบัติดังนี้

๗.๓.๑ ให้สิทธิการใช้งานสำหรับผู้ใช้งานที่มีชั้นยศตั้งแต่ น.อ. ขึ้นไป โดยผู้ใช้งานต้องแจ้งความประสงค์ขอใช้งานบริการระบบเครือข่ายไร้สายที่ แผนกบริการสารสนเทศ ศูนย์ข้อมูลกลาง สำนักปฏิบัติการ กรมการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศทหารเรือ (ศขก.สปก.สสท.ทร.) พร้อมแจ้งรายละเอียดของอุปกรณ์ หมายเลข MAC Address ของอุปกรณ์ พร้อมชื่อผู้ใช้งาน

๗.๓.๒ แผนกบริการสารสนเทศ ศูนย์ข้อมูลกลาง สำนักปฏิบัติการ กรมการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศทหารเรือ (ศชก.สปก.สสท.ทร.) บันทึกข้อมูลลงในระบบ เพื่อลงทะเบียน MAC Address ของอุปกรณ์ พร้อมทดสอบการใช้งานเบื้องต้น และแจ้งคำชี้แนะการให้บริการ ขั้นตอนเข้าใช้งาน จุดบริการ รวมทั้งวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ผู้ใช้งานทราบ

๗.๔ การเข้าสู่ระบบเครือข่ายจากระยะไกล (Remote access) ก่อให้เกิดช่องทางที่มีความเสี่ยงสูงต่อความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ผู้ดูแลระบบจะต้องกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยที่เพิ่มขึ้น จากมาตรการการเข้าสู่ระบบภายใน และต้องจัดการควบคุมการเข้าใช้งานระบบจากภายนอก (Teleworking) ดังนี้

๗.๔.๑ วิธีการใด ๆ ที่สามารถเข้าสู่ข้อมูล หรือระบบข้อมูลได้จากระยะไกล ต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่ได้รับการมอบอำนาจก่อน และต้องควบคุมอย่างเข้มงวดก่อนนำมาใช้ และผู้ใช้ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของการเข้าสู่ระบบและข้อมูลอย่างเคร่งครัด

๗.๔.๒ ก่อนทำการให้สิทธิ์ในการเข้าสู่ระบบจากระยะไกล ผู้ใช้งานต้องแสดงหลักฐานระบุเหตุผล หรือความจำเป็นอย่างเพียงพอ และต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา

๗.๔.๓ การอนุญาตให้ผู้ใช้เข้าสู่ระบบจากระยะไกล ต้องอยู่บนพื้นฐานของความจำเป็นเท่านั้น และไม่เปิดช่องทางติดต่อ (Port) และอุปกรณ์เชื่อมต่อระยะไกล (Modem) ที่ใช้ทิ้งเอาไว้โดยไม่จำเป็นโดยช่องทางดังกล่าวต้องตัดการเชื่อมต่อเมื่อไม่ได้ใช้งานแล้ว และจะเปิดให้ใช้งานได้ต่อเมื่อมีการร้องขอเท่านั้น

๗.๔.๔ สำหรับการกำหนดช่องทางการเข้าถึงระบบสารสนเทศจากภายนอกเครือข่ายของกองทัพเรือในรูปแบบ Virtual Private Network (VPN) สำหรับผู้ดูแลระบบจะต้องเป็นไปตามแนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล โดยต้องได้รับสิทธิ์การเข้าถึงระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ จากศูนย์ข้อมูลกลาง สปก.สสท.ทร.

๗.๕ มาตรการควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศเพื่อป้องกันชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์มีดังนี้

๗.๕.๑ ห้ามการติดตั้งซอฟต์แวร์อื่น ๆ หรือซอฟต์แวร์ที่ได้มาจากแหล่งภายนอก รวมทั้งการใช้แฟ้มข้อมูล (File) อื่นที่ไม่อนุญาตให้ใช้งาน

๗.๕.๒ ให้มีการตรวจสอบซอฟต์แวร์หรือข้อมูลในระบบงานสำคัญอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการติดตั้งซอฟต์แวร์หรือข้อมูลในระบบงานนั้นโดยไม่ได้รับอนุญาต

๗.๕.๓ ให้ติดตั้งซอฟต์แวร์เพื่อป้องกันชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ให้กับระบบสารสนเทศ

๗.๕.๔ ให้ผู้ดูแลระบบดำเนินการตรวจสอบชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการ และอุปกรณ์สารสนเทศอื่น ๆ ในบริเวณจุดทางเข้า - ออกเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อดักจับชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ที่จะเข้าสู่ระบบ

๗.๕.๕ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและขั้นตอนปฏิบัติ สำหรับการจัดการชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ ได้แก่ การรายงานการเกิดขึ้นของชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ การวิเคราะห์ การจัดการการกู้คืนระบบจากความเสียหายที่ตรวจพบ เป็นต้น

๗.๕.๖ มีการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์อย่างสม่ำเสมอ

๗.๕.๗ ให้มีการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ เพื่อให้ผู้ใช้งานมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถป้องกันตนเองได้ และให้รับทราบขั้นตอนปฏิบัติ เมื่อพบเหตุชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ว่าต้องดำเนินการอย่างไร รวมทั้งให้จัดการฝึกอบรมสร้างความตระหนักอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๗.๕.๘ มีการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์อย่างสม่ำเสมอ

๗.๕.๙ ให้มีการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ เพื่อให้ผู้ใช้งานมีความรู้ความเข้าใจและสามารถป้องกันตนเองได้ และให้รับทราบขั้นตอนปฏิบัติ เมื่อพบเหตุชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ว่าต้องดำเนินการอย่างไร รวมทั้งให้จัดการฝึกอบรมสร้างความตระหนักอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๘. การจัดทำระบบสำรองสำหรับระบบสารสนเทศ

หน่วยที่มีระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบ จะต้องดำเนินการจัดทำระบบสำรองสำหรับระบบสารสนเทศ เพื่อให้มั่นใจว่าระบบสารสนเทศ และข้อมูลสำคัญจะยังคงมีอยู่ สามารถเข้าถึงและใช้งานได้ แม้เกิดเหตุการณ์ในกรณีฉุกเฉิน โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

๘.๑ การคัดเลือกและจัดทำระบบสำรองและกู้คืนระบบ ให้ดำเนินการดังนี้

๘.๑.๑ กำหนดระบบงานที่มีความสำคัญ และจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อของระบบงานดังกล่าว รวมทั้งปรับปรุงบัญชีรายชื่อนี้ให้มีความทันสมัยอยู่เสมอตามระบบงานที่มีความสำคัญที่เกิดขึ้นใหม่

๘.๑.๒ กำหนดผู้รับผิดชอบในการสำรองข้อมูล

๘.๑.๓ กำหนดชนิดของข้อมูลที่มีความจำเป็นต้องสำรองข้อมูลเก็บไว้ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลในฐานข้อมูลของระบบข้อมูลสำหรับตัวระบบ อันได้แก่ ซอฟต์แวร์ระบบปฏิบัติการ และ ซอฟต์แวร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นต้น

๘.๑.๔ กำหนดความถี่ในการสำรองข้อมูลของระบบงาน โดยระบบงานที่มีความถี่ของการเปลี่ยนแปลงข้อมูลบ่อย ต้องมีความถี่ในการสำรองข้อมูลมากขึ้น

๘.๑.๕ ทำการสำรองข้อมูลตามความถี่ที่กำหนดไว้ และต้องนำข้อมูลที่สำรองเก็บไว้นอกสถานที่อย่างน้อย ๑ ชุด

๘.๑.๖ ทำการตรวจสอบว่า การสำรองที่เกิดขึ้นนั้นสำเร็จครบถ้วนหรือไม่

๘.๑.๗ ทำการทดสอบกู้คืนข้อมูลที่สำรองไว้อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง รวมทั้งดำเนินการทดสอบว่าระบบงานทั้งหมดสามารถใช้งานได้หรือไม่

๘.๒ แนวทางปฏิบัติสำหรับการสำรองข้อมูลมีดังนี้

๘.๒.๑ ผู้ดูแลฐานข้อมูลต้องจัดให้มีการสำรอง และทดสอบข้อมูลที่สำรองเก็บไว้อย่างสม่ำเสมอ โดยให้เป็นไปตามแนวทางการสำรองข้อมูล

๘.๒.๒ การจัดทำบันทึกการสำรองข้อมูล (Operator logs) ผู้ดูแลฐานข้อมูลต้องทำบันทึกรายละเอียดการสำรองข้อมูล ได้แก่ เวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด ชื่อผู้สำรอง ชนิดของข้อมูลที่บันทึก เป็นต้น

๘.๒.๓ การรายงานข้อผิดพลาด (Fault logging) ผู้ดูแลฐานข้อมูลต้องทำรายงานข้อผิดพลาดจากการสำรองข้อมูลที่เกิดขึ้น รวมทั้งวิธีการที่ใช้แก้ไขด้วย

๘.๒.๔ ในกรณีพบปัญหาในการสำรองข้อมูลจนเป็นเหตุไม่สามารถดำเนินการอย่างสมบูรณ์ได้ ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหา และสรุปผลการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งรายงานต่อผู้รับผิดชอบระบบสารสนเทศของหน่วยทราบ

๘.๒.๕ ให้ผู้ดูแลฐานข้อมูล กำหนดชนิด และช่วงเวลาการสำรองข้อมูลตามความเหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดสื่อที่ใช้เก็บข้อมูล

๘.๒.๖ แนวทางที่ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการสำรองข้อมูล (Backup Policy) ผู้ดูแลฐานข้อมูลต้องปฏิบัติตามขั้นตอนปฏิบัติ Backup Procedure โดยเคร่งครัด

๘.๒.๗ ความถี่ในการสำรองข้อมูลมีดังนี้

รายการ	ข้อมูลที่ต้องสำรอง	ความถี่ในการสำรอง
ระบบ E-mail	ค่าติดตั้งของระบบ (Configure)	ช่วงก่อนและหลังการเปลี่ยนค่า
	ข้อมูลในส่วน Mailbox	๑ ครั้งต่อเดือน
Web Server	ค่าติดตั้งของระบบ (Configure)	ช่วงก่อนและหลังการเปลี่ยนค่า
	ข้อมูลต่าง ๆ ที่เผยแพร่บนเว็บไซต์	๑ ครั้งต่อเดือน
Database Server	ค่าติดตั้งของระบบ (Configure)	ช่วงก่อนและหลังการเปลี่ยนค่า
	ฐานข้อมูลที่มีความสำคัญ	๑ ครั้งต่อเดือน
อุปกรณ์ Firewall	ค่าติดตั้งของระบบ (Configure)	ช่วงก่อนและหลังการเปลี่ยนค่า
	ข้อมูล Rule ของอุปกรณ์นั้น	๑ ครั้งต่อเดือน
อุปกรณ์ IDS/IPS	ค่าติดตั้งของระบบ (Configure)	ช่วงก่อนและหลังการเปลี่ยนค่า
	ข้อมูล Rule ของอุปกรณ์นั้น	๑ ครั้งต่อเดือน
อุปกรณ์ Server อื่น ๆ	ค่าติดตั้งของระบบ (Configure)	ช่วงก่อนและหลังการเปลี่ยนค่า
	ข้อมูลที่มีความสำคัญของระบบงานที่ถูกเก็บในอุปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านั้น	๑ ครั้งต่อเดือน

๘.๓ แนวทางปฏิบัติสำหรับการกู้คืนระบบมีดังนี้

๘.๓.๑ ในกรณีพบปัญหาที่สร้างความเสียหายต่อระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย จนเป็นเหตุทำให้ต้องดำเนินการกู้คืนระบบ ให้ผู้ดูแลระบบหรือผู้ดูแลเครือข่ายดำเนินการแก้ไขรายงานผลการแก้ไข พร้อมทั้งบันทึกและให้รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานต่อผู้รับผิดชอบระบบสารสนเทศของหน่วยหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายทราบ

๘.๓.๒ ให้ใช้ข้อมูลทันสมัยที่สุด (Latest Update) ที่ได้สำรองไว้หรือตามความเหมาะสมเพื่อกู้คืนระบบ

๘.๓.๓ หากความเสียหายที่เกิดขึ้นกับระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบเครือข่ายกระทบต่อการให้บริการหรือการใช้งาน ให้ผู้ดูแลระบบแจ้งผู้ใช้งานทราบ พร้อมทั้งรายงานความคืบหน้าการกู้คืนเป็นระยะจนกว่าจะดำเนินการเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์

๘.๔ หน่วยที่มีระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบ จะต้องดำเนินการจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินดังนี้

๘.๔.๑ จัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน (Contingency Plan) เพื่อรับมือกับภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งให้กำหนดการทดสอบแผนดังกล่าวทุกปี โดยแผนต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- การกำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- การประเมินความเสี่ยงสำหรับระบบงานที่มีความสำคัญ และกำหนดมาตรการเพื่อลดความเสี่ยง อันได้แก่ ไฟฟ้าดับเป็นระยะเวลานาน ไฟไหม้ แผ่นดินไหว การชุมนุมประท้วงทำให้ไม่สามารถเข้ามาใช้ระบบงานได้ เป็นต้น

๘.๔.๒ การกำหนดขั้นตอนปฏิบัติในการกู้คืนระบบงาน

- การกำหนดขั้นตอนปฏิบัติในการสำรองข้อมูล และทดสอบกู้คืนข้อมูลที่สำคัญ
- การกำหนดช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับผู้ให้บริการภายนอก อันได้แก่ ผู้ให้บริการเครือข่าย ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ เป็นต้น เมื่อเกิดเหตุจำเป็นที่จะต้องติดต่อในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ

- การสร้างความตระหนัก หรือให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการปฏิบัติ หรือสิ่งที่ต้องทำเมื่อเกิดเหตุ

- ให้ปรับปรุงแผนเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยมุ่งเน้นที่ระบบที่มีความสำคัญสูง

๘.๔.๒ ให้ทำการสำรองข้อมูลตามชนิดความถี่ และวิธีการสำรองที่ได้กำหนดไว้ และให้ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอว่าข้อมูลที่สำรองมีความครบถ้วนหรือไม่

๘.๔.๓ ให้ทำการทดสอบกู้คืนข้อมูลที่สำรองไว้ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อตรวจสอบว่าสามารถกู้คืนได้อย่างครบถ้วนหรือไม่ ถ้าพบว่ามีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการทดสอบกู้คืน ให้ดำเนินการแก้ไขและบันทึกข้อมูลปัญหานั้นไว้ พร้อมทั้งวิธีการแก้ไขอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

๘.๔.๔ ให้จัดประชุมและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดได้รับทราบรายละเอียดของแผนเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน รวมทั้งเมื่อมีการปรับปรุงแผนเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินใหม่ จะต้องจัดประชุมใหม่ และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

๘.๔.๕ กรณีที่เกิดเหตุการณ์กรณีฉุกเฉินต่อระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ สามารถติดต่อประสานงานกับผู้รับผิดชอบ ดังนี้

- ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลกลาง สำนักปฏิบัติการ กรมการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศทหารเรือ โทร. ๕๗๘๐๑

- หัวหน้าแผนกควบคุม ศูนย์ข้อมูลกลาง สำนักปฏิบัติการ กรมการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศทหารเรือ โทร. ๕๗๘๑๒

๙. การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ

การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ เพื่อให้ทราบถึงระดับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศ และระดับความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขต่อไป โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

๙.๑ ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดการประเมินความเสี่ยงสำหรับระบบสารสนเทศที่ใช้งานเพื่อกำหนดแนวทางในการเฝ้าระวังและดูแลระบบเหล่านั้น และกำหนดให้มีการเฝ้าระวัง และดูแลระบบสารสนเทศให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อกำหนดอื่น ๆ ที่ต้องปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ โดยการตรวจสอบดังต่อไปนี้

๙.๑.๑ ชื่อบัญชีผู้ใช้งาน

๙.๑.๒ กิจกรรมการใช้งานและประเภทของกิจกรรม

๙.๑.๓ วัน/เวลาที่เข้าถึง

๙.๑.๔ แพ้มข้อมูลหรือข้อมูลที่ถูกเข้าถึง

๙.๑.๕ โปรแกรมทั่วไปและอรรถประโยชน์ต่าง ๆ (Utilities) ที่ถูกเรียกใช้งาน

๙.๑.๖ การใช้บัญชีผู้ใช้งานในระดับสูง อันได้แก่ Supervisor, Root, Administrator เป็นต้น

๙.๑.๗ การเปิด-ปิดการทำงานของระบบ

๙.๑.๘ การถอดถอนหรือติดตั้งอุปกรณ์สำหรับนำเข้าและส่งออกข้อมูล (I/O)

๙.๑.๙ การใช้คำสั่งของผู้ใช้งานที่ได้รับการปฏิเสธโดยระบบ

๙.๑.๑๐ ความพยายามในการเข้าถึงข้อมูลหรือทรัพยากรของระบบที่ได้รับการปฏิเสธโดยระบบ

- ๙.๑.๑๑ การแจ้งเตือนจากไฟร์วอลล์หรือระบบป้องกันการบุกรุก
- ๙.๑.๑๒ การแจ้งเตือนจากอุปกรณ์แจ้งเตือน (Console) ของผู้ดูแลระบบ
- ๙.๑.๑๓ การแจ้งเตือนเมื่อระบบทำงานผิดปกติ
- ๙.๑.๑๔ การแจ้งเตือนจากโปรแกรมบริหารจัดการเครือข่าย
- ๙.๑.๑๕ การแจ้งเตือนการทำงานของระบบลิมิเตอร์หรือหยุดชะงัก
- ๙.๑.๑๖ ความพยายามในการเปลี่ยนแปลงค่าการติดตั้งระบบ (Configuration) ด้านความมั่นคง

ปลอดภัยของระบบสารสนเทศ

๙.๒ หน่วยที่มีระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบ ต้องจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงต่อสินทรัพย์สารสนเทศ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งประกอบด้วยสินทรัพย์ ๕ หมวด ได้แก่ บุคลากร ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ข้อมูลและระบบงาน โดยปฏิบัติตามแนวทางการประเมินดังนี้

- ๙.๒.๑ กำหนดให้มีการจัดทำบัญชีสินทรัพย์สารสนเทศ
- ๙.๒.๒ ระบุและประเมินความเสี่ยงต่อสินทรัพย์สารสนเทศ
- ๙.๒.๓ จัดลำดับความเสี่ยงจากสูงมาต่ำ
- ๙.๒.๔ จัดทำแผนการลดความเสี่ยงโดยคำนึงถึงการจัดการกับความเสี่ยงสูงก่อน
- ๙.๒.๕ กำหนดให้มีการปฏิบัติตามแผนการลดความเสี่ยงที่กำหนดไว้และติดตามจนกระทั่งแล้วเสร็จ

๙.๓ ความรับผิดชอบในการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยง มีดังนี้

๙.๓.๑ กรณีการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบภายในหน่วยงาน (Internal auditor) ให้ดำเนินการดังนี้

- ให้แต่งตั้งคณะทำงาน หรือคณะกรรมการรับผิดชอบการตรวจสอบและประเมิน

ความเสี่ยงระบบสารสนเทศภายในหน่วย

- ภายหลังการตรวจสอบให้รายงานผลการตรวจสอบ ให้หน่วยที่ได้รับการตรวจสอบและผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบต่อไป

๙.๓.๒ กรณีผู้ตรวจสอบอิสระด้านความมั่นคงปลอดภัยจากภายนอก (External auditor) ให้ดำเนินการดังนี้

- ให้หน่วยที่มีระบบสารสนเทศในความรับผิดชอบ พิจารณาจัดทำแผนงานการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงระบบสารสนเทศจากผู้ตรวจสอบอิสระด้านความมั่นคงปลอดภัยจากภายนอกหน่วย

- ภายหลังการตรวจสอบให้รายงานผลการตรวจสอบให้หน่วยที่ได้รับการตรวจสอบและผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบต่อไป

๑๐. การกำหนดความรับผิดชอบกรณีระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหายหรืออันตรายใด ๆ

ตามประกาศของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดให้ ผบ.ทร. ในฐานะผู้บริหารสูงสุดของกองทัพเรือ (Chief Executive Officer : CEO) เป็นผู้รับผิดชอบความเสี่ยงความเสียหาย และอันตรายที่เกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศ อันเนื่องมาจากความบกพร่อง ละเลย ฝ่าฝืนการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพเรือ จึงให้ผู้บังคับบัญชาของทุกหน่วยรับทราบและปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนด รวมทั้งให้กำกับ ดูแล และกวดขันกำลังพลในการใช้งานระบบสารสนเทศของกองทัพเรือ ให้เป็นไปตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยนี้ อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้หากเกิดกรณีระบบสารสนเทศหรือข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหาย หรืออันตรายใด ๆ อันเนื่องมาจากความบกพร่องละเลย หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัตินี้ ให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยปฏิบัติดังนี้

๑๐.๑ ให้แจ้งรายงานการละเมิดตามสายการบังคับบัญชาให้หน่วยเหนือ และหน่วยที่เกี่ยวข้องทราบ

๑๐.๒ ส่งการสอบสวนหาตัวผู้กระทำผิด และผู้รับผิดชอบโดยเร็วที่สุด

๑๐.๓ พิจารณาแก้ไขข้อบกพร่อง และป้องกันมิให้เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นซ้ำ

๑๐.๔ ในกรณีที่การละเมิดการรักษาความปลอดภัยเกิดผลกระทบกระเทือนเสียหายอย่างร้ายแรง ให้อยู่ในดุลพินิจของของผู้บังคับบัญชาสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนงาน และวิธีปฏิบัติหากจำเป็น ให้รายงานหน่วยเหนือได้ตามความเหมาะสม

ให้หน่วย สามารถออกกระเปียบปลีกย่อยได้ โดยไม่ขัดต่อนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยด้านสารสนเทศกองทัพเรือ

สรุป

กองทัพอากาศได้จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของกองทัพอากาศฉบับนี้ขึ้น โดยมีสาระสำคัญ ๔ ส่วน ได้แก่ คำนิยาม เพื่อจำกัดความ และสร้างความเข้าใจความหมายที่ตรงกัน ส่วนนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เพื่อให้หน่วยต่าง ๆ เข้าใจถึงเจตนารมณ์ของกองทัพอากาศเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ และใช้เป็นแนวทางสำหรับการกำหนดแนวปฏิบัติต่อไป ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาของหน่วยจึงต้องทำความเข้าใจในนโยบายแต่ละข้อให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวความคิด สำหรับกำกับการ และตัดสินใจในการดำเนินการเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศที่รับผิดชอบ ในส่วนกระบวนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เป็นการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ และการมีส่วนร่วมในการสร้างความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ และส่วนท้ายสุด ซึ่งได้แก่ แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เป็นรายละเอียดแนวทาง วิธีปฏิบัติ วิธีการควบคุม และการใช้งานระบบสารสนเทศ เพื่อให้การใช้งานระบบสารสนเทศมีความมั่นคงปลอดภัย เชื่อถือได้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งผู้บังคับบัญชาของหน่วย ผู้ดูแลระบบ ผู้ดูแลเครือข่าย ผู้ดูแลฐานข้อมูล และผู้ใช้งาน จะต้องปฏิบัติตามแนวทางกำหนดอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การดำเนินงานด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพอากาศมีความมั่นคงปลอดภัย เชื่อถือได้ และเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ.๒๕๔๙ กำหนด

